

ÇORUM

Gezi Rehberi / Travel Guide

Türkiye

Ç O R U M

Anadolu'nun kültür ve sanat geleneğini devam ettiren, birçok uygarlık kalıntısını saklayan açık hava müzesi durumundaki Çorum, İç Anadolu'nun kuzeyi ile Orta Karadeniz bölgesinin iç kısımlarında yer almaktadır. İç kesimde dağların oluşturduğu doğal geçitler Orta Anadolu ile olan bağlantıyı kolaylaştırmıştır. Bu nedenle Çorum bölgesi, Eski Tunç çağından (M.Ö. 3000) günümüze kadar Orta Anadolu ile kültürel bir bütünleşme içine girmiştir.

Çorum bölgesinde en eski yerleşim Kalkolitik Çağ'a aittir (M.Ö.6000-3000). Eski Tunç Çağında Anadolu'nun bu gün için bilinen adı "Hatti Ülkesi" idi. M.Ö. 2000'den itibaren Anadolu'ya gelen Hititler de yeni yurtlarından bahsederken "Hatti Ülkesi" ismini kullanmışlardır.

Hatti dili konuşanlar, Hititlerden önce, Anadolu'nun sakinleriydi ve yüksek kültürün sahipleriydi. Çorum, Hititlerden sonra Frig, Roma ve Bizans hakimiyetine girmiştir.

Beş bin yıl boyunca bir çok uygarlığın merkezi olan ve değişik kültürleri bünyesinde barındıran, bu durumuyla adeta geçmişten geleceğe uzanan bir köprü konumunda ki Çorum, Anadolu'nun 1071'de Malazgirt Savaşıyla Selçuklu hakimiyetine girmesinin ardından Danişment Ahmet Gazi tarafından 1075 yılında Türk hakimiyetine alınmıştır. Bu tarihten sonra Türk hakimiyetinde kalan Çorum, camileri, kaleleri, saat kuleleri, köprü ve sivil mimari örnekleri ile Selçuklu, beylikler ve Osmanlı döneminin izlerini günümüze kadar taşımıştır.

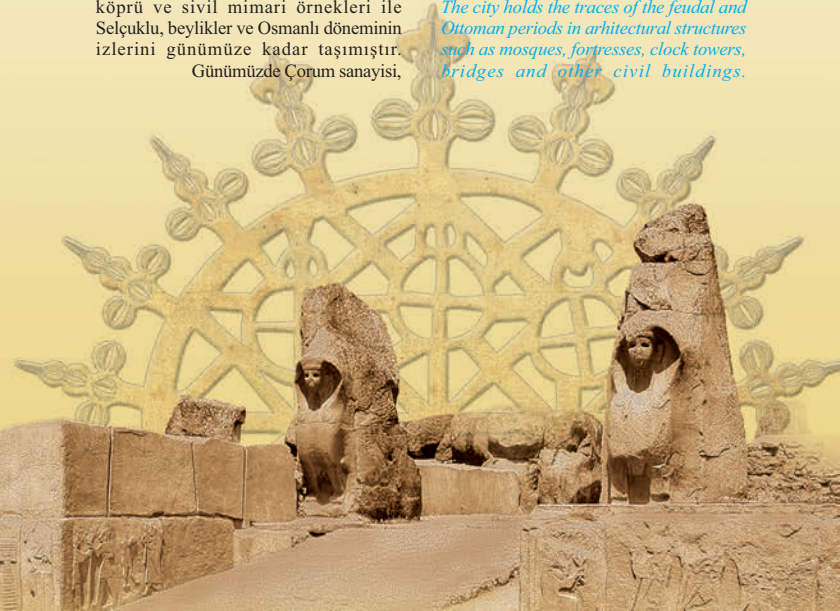
Günümüzde Çorum sanayisi,

The city of Çorum, where many cultural and art traditions are still practiced and which is an open air museum for ruins of many civilizations, is found at the intersection of Central Anatolia and Central Black Sea regions. Natural passages formed by mountains ease the connection of the city with Central Anatolia. This is the reason why the Çorum area has integrated culturally with the Central Anatolian civilizations since Early Bronze Ages (3000 B.C.).

The oldest settlement area in Çorum was established during the Chalcolitic Age (6000-3000 B.C.). During the Early Bronze Age, the name of the Anatolian land was called the "Hattian State". Since 2000 B.C., newcomers to the land also named this place as the "Hittite State".

The original speakers of the Hattian language were the occupants of Anatolia before the establishment of the Hittite Empire, and they were from a high culture. Çorum was ruled under the Frigs, Romans and the Byzantines after the Hittites.

After being a cultural center for various cultures for five thousand years, and therefore acting like a bridge between the past and the future, Çorum was first conquered by the Seljuks in 1071 through the Malazgirt war, and then fell into the domination of Turks in 1075, after being conquered by Danişmend Ahmet Ghazi. The city holds the traces of the feudal and Ottoman periods in architectural structures such as mosques, fortresses, clock towers, bridges and other civil buildings.

yem, gıda, oto radyatörü, toprak sanayisi, kağıt sanayi, oluklu mukavva, steril şırınga, çelik döküm, seramik, makina, bilgisayar parçaları, çivi ve mobilya gibi birçok alanda sürekli gelişmektedir. Çorum kiremit-tuğla, un-irmik ve yem fabrikalarının komple ekipmanlarını imal ederek anahtar teslimi kurduğu fabrikaları ile de söz sahibidir.

İç Anadolu'yu Kara-deniz'e bağlayan konumu nedeniyle geleceğin ticaret ve sanayi merkezi olma yolundaki Çorum, kalkınmada öncelikli il olma avantajlarını iyi değerlendirerek kısa zamanda sanayileşmede dev adımlar atmış bir şehir olacaktır. Yılda 2500 ton leblebi üretimi, 500.000 ton un üretimi ve günlük 1,5 milyon yumurta üretimi yapan Çorum, Türkiye yumurta üretiminin %5'ini, pirinç üretiminin %18'ini, kiremit üretiminin %40'ını tuğla üretiminin %10'nunu tek başına karşılamaktadır.

Çorum today has a growing industry, active in areas of agriculture, feed, automobile radiators, paper, holed-cartons, sterile syringes, steel casting, ceramics, machinery, computer parts, nails and furniture. Çorum also produces complete machinery for factories that produce roof-tiles/bricks, flour/semolina and feed, and turn key factories in the aforementioned industries are also built in Çorum.

Apart from benefitting from its location which connects Central Anatolia to Black Sea, Çorum also makes the best of its status as "prioritized city in development", transforming itself to a significant industry city. Producing 2500 tons of roasted chickpeas, 500 000 tons of flour yearly and 1,5 millions of eggs daily, Çorum meets 5 % of the egg production, 19 % of rice production, 40 % of roof tile production and 10 % of bricks production of Turkey.

MÜZELER VE ÖRENYERLERİ

MUSEUM AND RUINS

Örenyerleri

Ruins

Adres

Address

Çorum Müzesi
Çorum Museum

Gülábıbey Mah. Müze Sk. ÇORUM
Tel: 0 364 213 15 68

Alacahöyük Örenyeri
Alacahöyük Ruins

Alacahöyük Köyü / Alaca
Tel: 0 364 422 70 11

Alacahöyük Müzesi
Alacahöyük Museum

Alacahöyük Köyü / Alaca
Tel: 0 364 422 70 11

Boğazköy Örenyeri (Hattuşa)
Boğazköy Ruins (Hattusha)

Boğazkale / Çorum
Tel: 0 364 452 22 00

Boğazköy Yazılıkaya (Hattuşa)
Boğazköy Yazılıkaya Rock Temple (Hattusha)

Boğazkale / Çorum

Boğazkale Müzesi
Boğazkale Museum

Boğazkale / Çorum
Tel: 0 364 452 20 06

Ortaköy Şapınıva
Ortaköy Şapınıva Ruins

Ortaköy / Çorum

Laçın Kapılıkaya Anıtsal Kaya Mezarı
Kapılıkaya Rock Tomb

Kırkdilim Mevkii /Laçın

İskilip Kaya Mezarı
İskilip Rock Tomb

İskilip / Çorum

Çorum Müzesi

*“Emrazı Umumiyye Hastahanesi
Sene 1332 Kanunu Evvel
Çorum Sancağı hamiyet merdan ahalisinin ianatı
Ve Evkaf-ı Hümayun nezareti celilesinin
İnzımanı muaveneti ile inşa olunmuştur”*

yazılı kitabeğe göre 1914 yılında Hastane olarak yapılan, sonraları Ziraat Mektebi, Sıhhat Mektebi, Sanat Mektebi, Ticaret Lisesi, Makine Yüksek Okulu ve Atatürk Lisesi olarak da kullanılan 19. yüzyıl'ın tipik mimari özelliğini taşıyan ve “Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı” olarak tescillenen bina, 1988 yılında geçirdiği yangın sonucu hasar görmüş, 1989’da onarım çalışmalarına başlanılarak 11.03.2003 tarihinde Yeni Çorum Müzesi olarak ziyarete açılmıştır.

İki ana, iki ara kat olarak düzenlenen Arkeoloji salonunda kronolojik bir sergi düzeni yapılmıştır. Çorum Bölgesinde saptanan ve en eski dönem olan Kalkolitik Çağ’a (M.Ö.6000–3000) ait Alacahöyük ve Kuşsaray buluntuları ilk vitrinde sergilenmektedir. Hititlerden önce Anadolu’nun yerli halkı ve Anadolu’daki yüksek kültürün yaratıcısı Hattilere ait olan ve Eski Tunç Çağına (M.Ö.3000–2000) tarihlenen madeni silahlar, süs eşyaları ve dinsel sembollerden oluşan boğa ve güneş kursları ile Alacahöyük seramik eserlerinin teşhirini, aynı döneme ait birebir uygulaması yapılan Alacahöyük mezarlarından “L Mezarı” ve içerisindeki; iskeleti, dini sembollerden boğa ve geyik heykelcikleri, güneş kursları ve süs eşyaları ile ölü yemeği için kurban edilen ve mezar üzerine bırakılan boğa başları tamamlamaktadır.

Çorum Museum

*According to the epigraph which says,
“The Hospital of General Diseases
was constructed in December 1332,*

*by the donations of the Hamiyet Merdan family of the Çorum Sanjak,
and the contributions of the State-Charitable Foundations.*

The museum building which was built as a hospital in 1914, later used as Agriculture School, Health School, Art School, Trade School, Machine College and Atatürk High School, carrying the typical architectural characteristic of the 19th century, and registered as “Real Cultural Estate to be Protected” was damaged in a fire in 1988. The repair activities started in 1989 and the building was reopened on 11.03.2003 as the New Çorum Museum.

The display objects are arranged in a chronological order in the Archeology hall which is composed of two main floors and two entresols. Alacahöyük and Kuşsaray findings, which were found in Çorum Region and dates back to the Chalcolithic Age-the oldest period (6000-3000 B.C.), are displayed in the first window. The bulls, sun discs and Alacahöyük ceramic works formed of metallic weapons, ornaments and religious symbols of the Ancient Bronze Age (3000-2000 B.C.) belonging to the Hattian people who were the locals of Anatolia before the Hittites and creator of the high culture in Anatolia are exhibited in the museum. An “L” shape tomb which is one of the Alacahöyük tombs of the same period and the objects inside the tomb such as skeletons, bull and deer figurines, sun discs, ornaments and bull heads sacrificed for the death meal and left on the tombs are also exhibited in the museum.

Anadolu'nun yazı ile tanıştığı dönem olan Asur Ticaret Kolonileri Çağı'na tarihlenen (M.Ö.1900-1700) tanrı ailesinin tasvir edildiği kurşun figürün, 4.18 kg ağırlığındaki ördek biçimli ağırlık ölçüsü ve seramik eserler yanında bu dönem Banyo Kabı ile temsil edilmektedir. Eski Hitit Dönemine (M.Ö.1650) ait Hüseyinde kabartmalı vazolarından büyük olanda kutsal evliliğin yer aldığı sahnelerde, Fırtına Tanrısı'nın kutsandığı ilkbahar töreni anlatılmaktadır. Küçük vazoda ise müzik ve dans eşliğinde yapılan kült töreni sahnelenmiş olup, boğa üzerindeki akrobasi hareketi ana konuyu oluşturmaktadır.

Hattuşa-Boğazkale, Eskişehir ve Çorum barajı çevresinde bulunan Eski Hitit Dönemi seramik eserlerini, Hitit başkenti Hattuşa'nın maketi ile Hitit mimari kesiti uygulaması içinde taş temel, kerpiç duvar, taş döşeli avlu ve su künklerinin yanı sıra erzak küpleri, yaşayan müzecilik anlayışına göre sergilenmektedir. Müze koleksiyonunda özel bir yere sahip, Hitit kralı II. Tuthaliya'ya (M.Ö.1430) ait üzeri çivi yazılı bronz kılıç'ı, Hitit İmparatorluk dönemi seramikleri, madeni ve fildişi eserleri ile kırların koruyucu tanrısının tasvir edildiği küçük altın levha izlemektedir. Bu katta yer alan son iki vitrinde, Alacahöyük kazı buluntusu olan ve Hitit İmparatorluk dönemine tarihlenen seramik eserler sergilenmektedir.

Hitit dönemine tarihlenen Çivi Yazılı Tabletler Hitit dönemi yazısı ve araç gereçleri hakkında bilgi vermektedir. Boğazkale-Hattuşa kazılarında arşiv halinde bulunan kil üzerine basılmış mühür baskılarını (Bulla), Ortaköy-Şapınuva kazı buluntusu çivi yazılı tabletler ve mühür baskıları (Bulla) ile lotus çiçeği biçimli altın süs eşyası ve üzerleri işli obsidiyenler izlemektedir. Hitit ve çağdaşı Mezopotamya'daki uygarlıklardan Asur ve Babil'e ait damga ve silindir mühürleri, Hitit dönemi çocuk oyuncularından çingiraklar ile tanrı başı heykelcikleri müzenin önemli eserleridir.

A leaden figurine portraying the family of the gods, a 4.18 kg weighing machine in shape of a duck, ceramic objects and a bath vessel are the objects that represent the Assyrian Trade Colonies Period (1900-1700 B.C.) when Anatolians first learnt how to write. The spring ceremony where the Storm-God is blessed is portrayed on the holy marriage scenes drawn on the big embossed vase of the Ancient Hittite Period (1650 B.C.) found in Hüseyinde. On the other hand, the cult ceremony accompanied by music and dance is shown on the small vase; and the acrobatic moves on the bull is the main subject of this ceremony.

The ceramic objects of the Ancient Hittite Period found in Hattusa-Boğazkale, Eskişehir and Çorum dam, the model of Hattusa which was the capital of Hittite, stone base, mud-brick wall, stone paved yard, clay water pipes, and supply jars representing the Hittite architectural structure are exhibited in the museum in a modern concept. The ceramics of the Hittite Empire period, metal and ivory objects, and small golden plate portraying the protector god of the fields follow the cuneiform bronze sword belonging to the Hittite King Tuthaliya II. (1430 B.C.) which has a special place in the museum collection. The ceramic works found in Alacahöyük excavations and dating back to the Hittite Empire Period are exhibited in the last two windows in this storey of the museum.

Ortaköy-Şapinuva kazı buluntusu seramik eserler ile madeni ok ucu, orak, balta, hançer, mızrak ucu, bilezik ve iğneler Hitit eserlerinin bu kattaki temsilcileridir. Hitit İmparatorluğunun M.Ö.1200'de yıkılmasının ardından Çorum ve çevresi Karanlık Çağ'a girer. M.Ö.10-8.yy'a ait Çorumdaki Frig yerleşmelerinde yapılan kazılarda bulunan seramik ve madeni Frig eserleri Pazarlı, Hattuşa ve Alacahöyük buluntuları olarak sergilenmektedir. Bu kattaki kronolojik sergilemeyi Hellenistik, Galat ve Roma dönemi seramik eserleri tamamlar.

Ayrıca, Çorum Müzesi Sikke koleksiyonuna ait Hellenistik, Roma, Bizans ve İslami dönem sikkeleri de bu katta sergilenmektedir.

M.S.2-4.yüzyıla tarihlenen ve mezar buluntusu Roma dönemi cam eserlerinden koku kapları, göz yaşı şişeleri ile bilezik, kolye ve yüzükten oluşan takılarla birlikte heykelticikler, altın süs eşyaları, tıbbi aletler, bronz aynalar ve kandiller bu dönemi yansıtan eserlerdendir. Arkeoloji salonunun kronolojik sıralamaya göre son vitrinini Bizans dönemine ait haçların da aralarında bulunduğu bazı kilise malzemeleri ile sedef kemer tokaları oluşturmaktadır.

The cunieforn tablets dating back to the Hittite period informs us about the writing and tools used in the Hittite period. The cunieforn tablets, the seal prints (Bulla), the golden and silver objects in shape of a lotus flower and the embedded obsidians found in the Ortaköy-Şapinuva excavations follow the seal prints (Bulla) affixed on clay, found in Boğazköy-Hattusa excavations. Stamp and cylinder seals of the Hittite civilization, and Assyrian-Babel civilizations in Mesopotamia, which were the contemporaries of the Hittite civilization, bells and sculptures of gods' heads which were children's toys of the Hittite period are the important works exhibited in the museum.

The ceramic works, metal arrow heads, hooks, poniards, bangles and needles found in Ortaköy – Şapinuva excavations represent the Hittite artworks in this floor. After the Hittite Empire collapsed in 1200 B.C., Çorum and the surrounding regions came into the Dark Age. The ceramic and metallic Phrygian works of the 10-8. centuries B.C. found in the excavations made in the Phrygian settlement in Çorum are exhibited as the findings of Pazarlı, Hattusa and Alacahöyük. The ceramic works of the Hellenistic, Celtic and Roman periods completes the chronological exhibition in this floor.

The coins of the Hellenistic, Roman, Byzantine and the Islamic periods belonging to the coin collection of the Çorum Museum are also exhibited in this floor.

The glass works found in the tombs and dating back to 2-4. centuries A.C. such as sculptures, golden ornaments, medical tools, bronze mirrors, candles, fragrance vessels and tear bottles, bangles, necklaces and rings are the works that reflect the Roman period. The crosses of the Byzantine period, some materials used in the churches and belt buckles made of necra chronologically constitute the last window of the archeology hall.

Cam Bilezikler
Glass Bracelets

Çeşme (Hitit Dönemi)
Fountain (Hittite Period)

Mezar Steli (Bizans Dönemi)
Gravestone (Byzantine Period)

Mezar Taşı (Osmanlı Dönemi)
Gravestone (Ottoman Period)

Etnografya Salonunda Çorum ve yakın çevresinden derlenmiş yöresel giysiler, süs eşyaları, oylar peşkirler, halı ve kilimler, bakır eşyalar, delici, kesici ve ateşli silahlar, el yazması Kuran-ı Kerim'ler, aydınlatma araçları, yazı takımları gibi geleneksel Türk Sanatını yansıtan eserler sergilenmektedir. Ayrıca yine Çorum'a özgü bakırcılık, leblebicilik ve kahvehane kültürünü yansıtan üç ayrı dükkân çağdaş müzecilik anlayışına uygun olarak bu salonda canlandırılmıştır.

Müze bahçesinde ise Hitit dönemine ait boğa biçimli çeşme, Roma dönemine ait mil taşları (mesafe taşı) mezar stelleri ve kitabeler, Bizans dönemine ait mezar stelleri, çeşitli mimari parçalar, sütun ve sütun başlıkları ile küpler, Osmanlı dönemine ait mezar taşları ve küpler teşhir edilmektedir.

In the ethnography Hall, artifacts that represent the traditional Turkish art, such as folkloric costumes, decorative pieces, embroideries, towels, rugs and carpets, drilling, cutting and fired weapons, hand-written Kor'ans, illuminative tools and writing sets, are displayed. Moreover, three shops which show the coppersmith tradition, chickpea production and coffee house culture are animated in this hall, in accordance with an understanding of the modern museum studies.

A bull-shape fountain, milestones (distance stones), tomb stelles and epitaphs of the Roman period, tomb stelles, several architectural pieces, columns and column headings and jars of the Byzantine period, tombstones and jars of the Ottoman period are displayed in the garden of the museum.

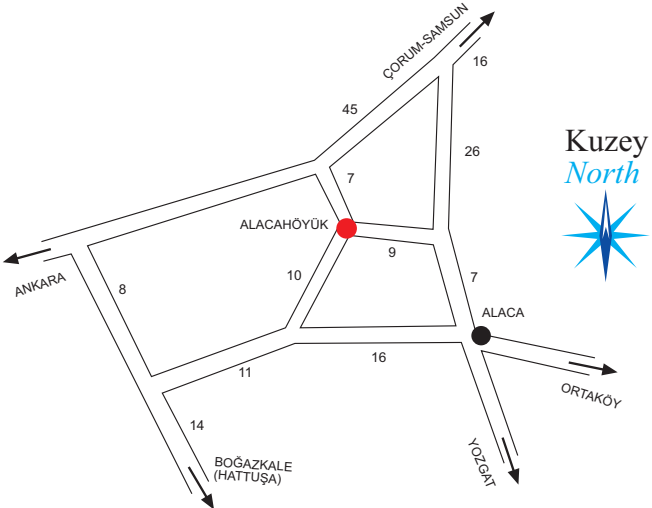
ALACAHÖYÜK

Alacahöyük, 1835 yılında W.G.Hamilton tarafından keşfedildi. 1907'de Th. Makridi, İstanbul Müzeleri adına ilk kazı çalışmalarını başlattı. Sistemli kazılara 1935'te Türk Tarih Kurumu adına Dr. Hamit Zübeyr Koşay ve Prof. Remzi Oğuz Arık tarafından başlandı; 1936'dan sonra H. Z. Koşay, daha sonra H. Z. Koşay-Mahmut Akok, son senelerde de M. Akok tarafından 1983'e kadar sürdürüldü. 1983'te ara verilen kazılara 1996 yılında Prof. Dr. Aykut Çınaroğlu tarafından yeniden başlandı.

Alacahöyük was discovered in 1835 by W. G. Hamilton.; and Th. Makridi initiated the first excavations in 1907 on behalf of İstanbul Museums. Doc. Hamit Zübeyr Koşay and Prof. Remzi Oğuz Arık started the systematic excavations on behalf of Turkish Historical Society in 1935; and after 1936 these excavations continued to be carried out by H. Z., later by H. Z. Koşay & Mahmut Akok, and in the last years by only M. Akok until 1983. Prof. Doc. Aykut Çınaroğlu restarted the excavations in 1996 which were intermitted in 1983.

Alacahöyük Ulaşım Krokisi

How to Reach Alacahöyük

Alacahöyük - Ankara :208 km

Alacahöyük - Çorum :49 km

Alacahöyük - Hattuşa :39 km

Alacahöyük - Kapadokya:249 km

Alacahöyük - Şapinuva:60 km

Eski Tunç ve Hitit döneminde çok önemli bir kült ve sanat merkezi olan Alacahöyük'te 4 uygarlık çağı açığa çıkartılmıştır. Hitit dönemine tarihlenen ve kalker temel üzerine andezit bloklarla inşa edilmiş olan Sfenksli Kapının genişliği 10 metredir. Dış girişin iki yanındaki büyük blokların dış yüzleri sfenks protomlarıyla süslüdür. Kulelerin dış ve iç yüzleri kabartmalı ortostadlarla bezelidir. Sol kulede, kaide üzerinde ayakta duran boğa "Göklerin Fırtına Tanrısını" temsil etmektedir. İzleyen blokta, sunak önünde dua jestinde ilerleyen kral ve kraliçe, arkadaki bloklarda kült objeleri taşıyıcılarının önünde, kurban hayvanları keçi ve koçların getirilişi, merdiven ve hançerle gösteri yapan figürler izlemektedir. Arkasındaki blokta, ilki küçük bir hayvanı, olasılıkla bir riton (törensel içki kabı) taşımakta, diğerinin elinde ise bir çalgı aleti vardır. Sonuncu blokta, iki tekerlek üzerinde sağa yönlendirilmiş, iri bir boğa görülmektedir.

4 ages of civilizations were revealed in Alacahöyük which was a very important religion and art center during the Ancient Bronze and Hittite periods. The width of the Sphinx Door, which dates back to Hittites and which was built with andesite blocks on limestone base, is 10 meters. The outer surfaces of the big blocks standing on two sides of the main gate are decorated with sphinx protoms. The outer and interior surfaces of the towers are embellished with embossed orthostades. The bull standing on the base of the left tower represents the "Storm-God of the Heavens".

On the next block you can see the king and the queen walking in front of the altar with a gesture of praying; and on the other following blocks you can see the religious objects before their carriers, the goats and rams being brought as a sacrifice, the figures making some gestures with a ladder and a poniard. On the block behind, there are two figures one of which is carrying possibly a small animal and a riton (ceremonial goblet), and the other one is holding a musical instrument. On the hindmost block, we see a big bull directed to right side on two wheels.

Sfenksli Kapı
Sphinx Gate

Güneş Kursu - Eski Tunç Çağı
Sun Disk - Early Bronze Age

Hitit kültürüne kaynaklık eden kültürlerin önde geleni olan yerli Hatti Uygarlığı'nın aydınlanmasında büyük katkıları olan Alacahöyük Eski Tunç Çağı hanedan mezarları (M. Ö 2300-2100), bu çağın en önemli buluntularıdır. İnamural (şehir içi gömme) mezarlar özel olarak ayrılmış bir alanda toplanmıştır. Dört yanı taşla örülmüş dikdörtgen mezarlar, ahşap hatıllarla kapatılmış, damları üzerine kurban edilmiş sığır başları, bacakları yerleştirilmiştir. Altın, gümüş, elektrom, bakır, tunç, demir ve değerli taşlardan oluşan zengin ölü hediyeleri onların hanedana ait olduklarını göstermektedir. Alacahöyük mezarlarında bulunan bu önemli eserler günümüzde Ankara Anadolu Medeniyetleri Müzesinde sergilenmektedir.

Alacahöyük Ancient Bronze Age dynasty tombs (2300-2100) are the most important findings of this age. They contributed a lot to the enlightenment of the local Hattian Civilisation which was the head culture among the other cultures which were sources for Hittite culture. Intramural tombs are gathered in a specially separated area. The rectangular tombs whose four sides are bonded with stones are covered with horizontal wooden beams. The heads and legs of the sacrificed cattles are placed on top of their roofs. The valuable gifts such as gold, silver, electrom, copper, bronze, iron and gem stones show that the dead in these tombs came from a dynastic family. The most important works found in Alacahöyük tombs are today exhibited in Ankara Anatolian Civilizations Museum.

Boğa Heykelciği

Geyik Heykelciği
(Eski Tunç Çağı
M.Ö. 2300 - 2100)

Alacahöyük Müzesi

Alacahöyük Müzesi, Alaca ilçesi Alacahöyük beldesinde yer almakta olup, Çorum'a 45 km uzaklıktadır. Alacahöyük'te ilk yerel müze, 1940 yılında açılmıştır. 1982 yılında örenyeri içerisindeki binasına taşınan müze 2011 yılında yeniden düzenlenmiştir.

1935 yılında başlayan Alacahöyük kazılarında açığa çıkarılan eserler, kazı başkanlarının adlarının verildiği salonlarda sergilenmektedir. Hamit Zübeyr KOŞAY salonundaki duvar panolarında Alacahöyük kazılarının Türk arkeolojisindeki yeri ve önemi anlatılmaktadır. Kazı tarihçesinin anlatıldığı vitrinde ise kazı malzemeleri ve Alacahöyük kazısına ait bilimsel yayınların bir kısmı teşhir edilmektedir.

Alacahöyük kazısında elde edilen Kalkolitik, Eski Tunç Çağı ve Hitit dönemine ait eserler Remzi Oğuz ARIK salonunda, Hitit ve Frig dönemine ait eserler ise Mahmut AKOK salonunda sergilenmektedir.

Alacahöyük Museum

The Alacahöyük Museum, about 45 km from Çorum, is located in the village of Alacahöyük, district of Alaca. The first local museum at Alacahöyük was opened in 1940. After being moved to a building complex within the site compound, the museum was completely renewed in 2011.

The objects uncovered since the beginning of the Alacahöyük excavations in 1935 are displayed in several exhibition halls that are bearing the names of the site's excavators. The panels in the Hamit Zübeyr KOŞAY hall inform about the place and importance of Alacahöyük in Turkish archaeology. The excavation history display case contains excavation objects and a selection of publications on Alacahöyük.

Chalcolithic, Early Bronze Age and Hittite artefacts are displayed in the Remzi Oğuz ARIK hall, the Mahmut AKOK hall holds objects from the Hittite and Phrygian periods.

HATTUŞA / HATTUSHA

Hattuşa'nın Anadolu kültür tarihi içindeki konumu, başkent oluşundan dolayı İmparatorluğun gelişimi ve önemiyle paraleldir. Kral I. Hattuşili Anadolu'da ilk kez merkezi bir krallık kurarak geniş coğrafi bölgeleri politik ve kültürel açıdan etkisi altına alabilecek bir devlet oluşturmayı başarır. Yayılımcı politikaları her ne kadar onların savaşçı karakterlerini vurgular gibi görünse de Hititler, pek çok bölgeyi antlaşmalar yoluyla vergi vermeye yükümlü kılmış ve bu bağımlı krallıklar iç işlerinde belirli bir serbestlik içinde yaşayabilmişlerdir.

The location of Hattusa in Anatolian culture history is parallel to the development and importance of the Empire as it was the capital city of the Empire. Hattuşili King II. was the first to settle a central kingdom in Anatolia, and he succeeded to establish a new state that can have both political and cultural influence on a wide scale of geographical regions. Even though their imperialistic policy seem to emphasize their martial characters, the Hittites have actually made so many regions to pay taxes by signing agreements, and these dependent kingdoms could be partly independent in their internal affairs.

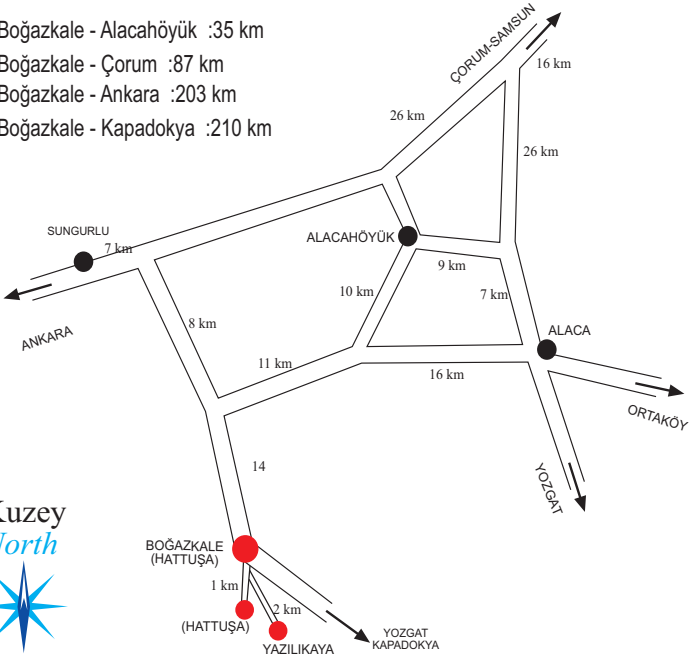
Hattuşa (Boğazkale) Ulaşım Krokisi *How to Reach Hattusha*

Boğazkale - Alacahöyük :35 km

Boğazkale - Çorum :87 km

Boğazkale - Ankara :203 km

Boğazkale - Kapadokya :210 km

Yeni kurulan Hitit Devleti'ne başkent olan Hattuşa, başlangıçta 76 hektarlık bir alanı kapsıyordu. Hitit İmparatorluk döneminde, yani M. Ö 14 yüzyılda, şehir yaklaşık olarak altı kilometre uzunluğunda belirli aralıklarla yüksek kulelerle desteklenen taş temelli, üst yapısı kerpiç tuğlalarla örülü bir surla çevrilidir. Şehrin farklı semtlerine giriş, sura açılmış anıtsal kapılardan sağlanıyordu. Çoğu günümüze kadar oldukça sağlam durumda gelmiş olan dış yüzünde aslan yontuları bulunan Aslanlı Kapı'yla, iç yüzünde, silahlı tanrının bulunduğu Kral Kapı, bunların en önemlileridir. Kentin güney ucundaki Yer Kapı, Hattuşa'nın en ilginç kalıntılarından. Sur, burada 20 metre yüksekliğinde yapay bir sırt üzerinden geçer. Yapay sırtın şehir dışına bakan eğimli yüzünün 250 etre uzunluğundaki kesimi kireçtaşı bloklarla kaplıdır. Kesik pramit biçimli bu oluşumun en üstünde ortada yer alan Sfenksli Kapı ve bunun hemen altında Hattuşa'nın bugün içinden geçilebilen tek poterni (tünel) vardır. 71 metre uzunluğunda ve 3 metre yüksekliğindeki poternin geçilerek sur dışına çıkılmaktadır.

Hitit kralları, ülkeyi bugün Büyükkale olarak adlandırılan sarp bir kayalık üzerinde oturan saraydan yönetiyordu. Tek bir yapıdan ibaret olmayan sarayda direkli galerilerle çevrilmiş avlular etrafına dizilmiş büyüklü, küçükü yapılardan oluşan kompleks, kral ve ailesinin yanı sıra saray memurları ve "altın mızraklılar" olarak adlandırılan nöbetçi askerleri de barındırıyordu.

Hattuşa, Hitit İmparatorluğu'nun hem idari başkenti, hem de ülkenin dini merkeziydi. Hitit metinlerinde Hattuşa Ülkesinden "bin tanrılı ülke" olarak söz edilir. Bu tanrı bolluğu ilginç bir gelenekten kaynaklanır: Hititler diğer ülkelerin, özellikle de yendikleri

Hattuşa, which became the capital of the newly established Hittite state, was firstly located on a land area of 76 hectares. During the period of Hittite Empire in 14th century B.C., the city was surrounded by an approximately six kilometers long wall whose upper structure was made of mud-bricks and which was supported by high towers at some points and which had a stone base. The access to different districts of the city was conducted through the monumental doors placed in the walls.

The two most important of these doors many of which lasted up to today are the "Door with Lion" and "the King Door". There are lion sculptures on the outer face of the Door of Lions and a god sculpture with a gun on the inner face of the King Door. The Ground Door which is in the south of the city is one of the most interesting remains of Hattuşa. The wall surmounts an artificial ridge of 20 meters here. The 250 meters long section of the slope of the artificial ridge facing the country is coated with limestone blocks. The Sphinx Door in the middle and the potern below it which is the only tunnel that can pass through Hattuşa today stands on this structure which is in shape of a cut off pyramid. You can go out of the city walls by passing through this tunnel which is 71 meters long and 3 meters high.

The Hittite kings were ruling the country from a palace which was situated up on a cliff and which is named as Büyükkale today. This palace is not built of only one structure. There is a complex in the palace which is made up of big and small structures. These structures are set around the court yards which are surrounded by galleries with columns. The

komşularının tanrılarını kızdırıp gazaplarına uğramaktansa, armağan ve dualarla saygılarını dile getirip onları kendi tanrıları arasına katmayı yeğliyorlardı. Ayrıca her şehrin koruyucu bir tanrısı vardı. İmparatorluğun çeşitli şehirlerinde tapınılan bu tanrılar için de başkentte tapınaklar yaptırılmıştı. Başkent Hattuşa'da bugüne kadar 31 tapınak gün ışığına çıkartılmıştır. Aşağı Şehir'de ülkenin en yüksek tanruları olan Fırtına tanrısı ile Arinna'nın Güneş tanrıçasına adanmış olan Büyük tapınak bulunur. Yazılı kaynaklara göre Hitit tapınakları, yalnız tanrıların evleri değil aynı zamanda kendi toprak ve işlikleri olan ve bunları kendi personeliyle işletilen kurumlardı.

Yukarı şehir'de tapınaklar yanında, kraliyet saraylarının bulunduğu Büyükkale'nin önünde, resmi işlere ayrılmış, bazı anıtsal yapılar vardır. Başkentte "Hiyeroglifli Oda" adı verilen mekanda Hitit Büyük Kralı II.Şuppiliuma'nın yaptığı işleri anlatan yazıt, türünün en iyi korunagelmış örneğidir.

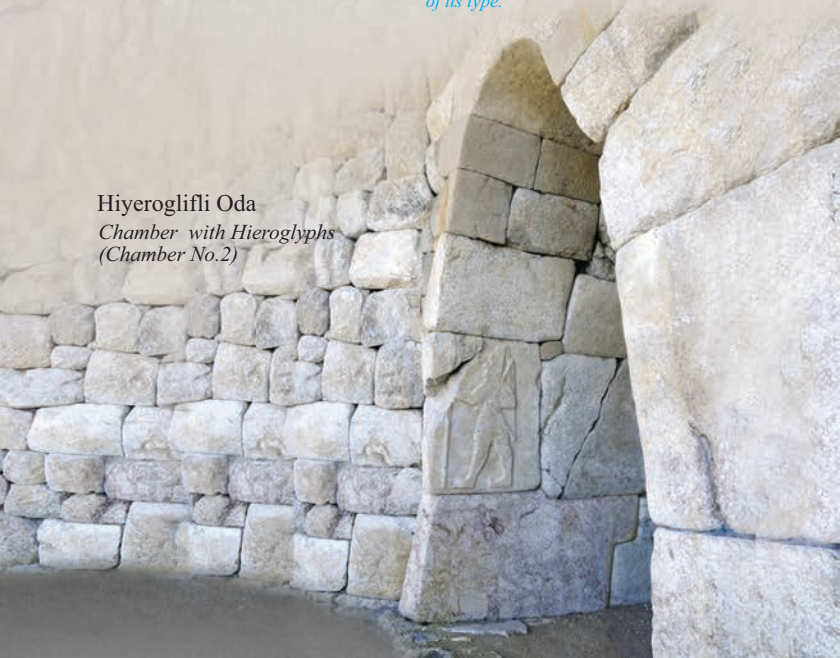
king, his family, the palace staff and sentries who were called as "golden spears" were living in the complex at the time. Hattusa was both the administrative capital of the Hittite Empire and the religious center of the country. Hattusa is called as "a country with thousand gods" in the Hittite texts. The reason why there are so many gods stems from here: The Hittites, rather than annoying the gods of the other countries especially the gods of the people who they defeat and facing the rage of those gods, preferred to show their respects to these gods by gifts and prayers and accept them among their own gods.

Each city had a protector god. Temples for these gods who were worshipped in different cities of the empire were also built in Hattusa. 31 temples have been found in Hattusa until now. The Great Temple which was dedicated to the Storm-God and the Sun God of Arinna_ the two greatest god of the country_ is in Aşağı Şehir. According to the written sources, the Hittite temples were not only the houses of the gods but also societies which had its own land and workshop run by its own staff.

Along with the temples, there are some monumental structures allocated for official works in Yukarı Şehir in front of Büyükkale where there are kingdom palaces. The epigraph in the "Epigraph Room" in the Hattusa, which tells about the achievements of the Great King of Hittite Suppiliuma II., is the best protected sample of its type.

Hiyeroglifli Oda

*Chamber with Hieroglyphs
(Chamber No.2)*

Yazılıkaya Kaya Tapınağı

Yazılıkaya Rock Temple

Hattuşa'nın en etkileyici kutsal mekanı şehrin biraz dışında yer alan, yüksek kayalıklar arasına saklanmış Yazılıkaya Kaya Tapınağı'dır. Özellikle ilkbahardaki yeni yıl kutlamaları için kullanılan bu açık hava tapınağında, ülkenin önemli tanrı ve tanrıçaları sıra halinde kayaya kabartma olarak işlenmiştir.

Yazılıkaya A Odasında kayaya işlenmiş kabartma figürlerin özel bir düzeni ve tertibi vardır. Burada sol kaya yüzeyinde ikisi dışında yalnız tanrılar, buna karşın sağ tarafta da yalnız tanrıçalar belirtilmiştir. Ana sahnede Fırtına Tanrısı ile eşi Güneş Tanrıçası ve çocuklarının karşılaşması tasvir edilmiştir. Ana sahnenin karşısındaki duvarda daha büyük boyutlarda büyük Kral IV. Tuthaliya işlenmiştir. Kral, Güneş Tanrısı'nın törensel kıyafetinde, elinde egemenlik sembolü olan ucu kıvrık asa tutar durumda, iki tepe üzerinde tasvir edilmiştir.

B odasındaki kabartmalar yan duvarlara bağımsız figürler halinde işlenmiştir. Ellerinde orak biçimli kılıç taşıyan on iki tanrı ve "Kılıç Tanrısı" Nergal, diğer dünya ile ilişki kuran yeraltı tanrılarıdır. Büyük Kral IV. Tuthaliya'nın koruyucu tanrısı olan Şarruma, krala sarılmış ve ona yol gösteren bir durumda tasvir edilmiştir.

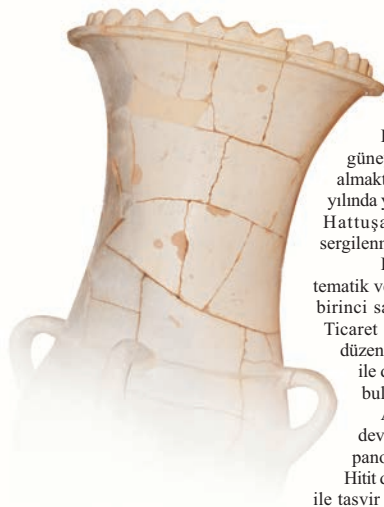
The most impressive sacred place of Hattusa is Yazılıkaya Rock Temple which is slightly far from the city center and hidden between the rock cliffs. The important god and goddess of the country are respectively embossed on the rock in this open air temple which is used for the new year celebrations especially in spring.

The embossed figures which were carved on a rock in Yazılıkaya Room A have been arranged in such an order which is so exceptional. Lonely Gods, except for two of them, are designated on the surface of the left stone and lonely Goddesses on the right stone. The encounter of Storm God, his wife-the Sun Goddess and their children is depicted on the main stage. The Great King Tuthaliya IV. is carved in a bigger size on the wall across the main stage. In this carving the king wears the ceremonial dress of the Sun God and holds a crowstick which is the symbol of sovereignty and he stands on two hills.

The engravings in Room B are carved on the side walls as independent figures. Twelve Gods carrying swords of sickle shape and Nergal- "the God of Sword" are the gods who live under the ground and have contact with the other world. Sharruma who is the protector god of the Great King Tuthaliya IV. is embracing and leading the king.

Boğazköy Müzesi

Boğazköy Müzesi, Çorum'un 82 km. güneybatısındaki Boğazkale ilçe merkezinde yer almaktadır. 12 Eylül 1966 yılında açılan müze, 2011 yılında yeniden düzenlenmiştir. Müzede, Hitit başkenti Hattuşa kazılarında açığa çıkartılan eserler sergilenmektedir.

Boğazkale Müzesinin teşhir salonlarında tematik ve kronolojik sergileme yapılmıştır. Zemin kat birinci salonda Kalkolitik, Eski Tunç Çağı ve Asur Ticaret Kolonileri Çağı eserleri ile başlayan teşhir düzeni kronolojik olarak Frig, Galat, Roma Dönemi ile devam etmekte ve Doğu Roma dönemi ile son bulmaktadır.

Aslanlı kapı ile geçilen Hitit salonunda Hititlerin devlet ve toplumsal yapısı zengin görsellere sahip panolar ve eserlerle anlatılmaktadır.

Hitit döneminden bir taş ustası bu alanda canlandırma ile tasvir edilmiştir. Bu salonda ünik eserler münferit olarak vitrinlerde sergilenmektedir. Hitit salonunun üst katında Hititlerin dini ve askeri yapısı, yazı sistemi, kazılardan çıkan malzeme, pano bilgileri ve görsellerle anlatılmaktadır. Burada Hattuşa örenyeri ve Büyük Mabedin maketi de yer almaktadır. Müze bahçesinde ise Hitit dönemine ait sfenks, hiyeroglif yazıtlı kitabeler ile Roma ve Doğu Roma dönemlerine ait mil taşları ve mezar stelleri sergilenmektedir.

Boğazköy Museum

The Boğazköy museum is located 82 km southwest from Çorum, in the district of Boğazkale. The museum, displaying excavation finds from the Hittite capital of Hattusha, opened on September 12 1966 and was completely refurbished in 2011. The exhibition is arranged thematically and chronologically: starting with Chalcolithic, Early Bronze Age and Assyrian Trade Colony Period objects, the exhibit continues chronologically with Phrygian, Galatian and Roman findings, with Eastern Roman period material marking the upper end of the timeline.

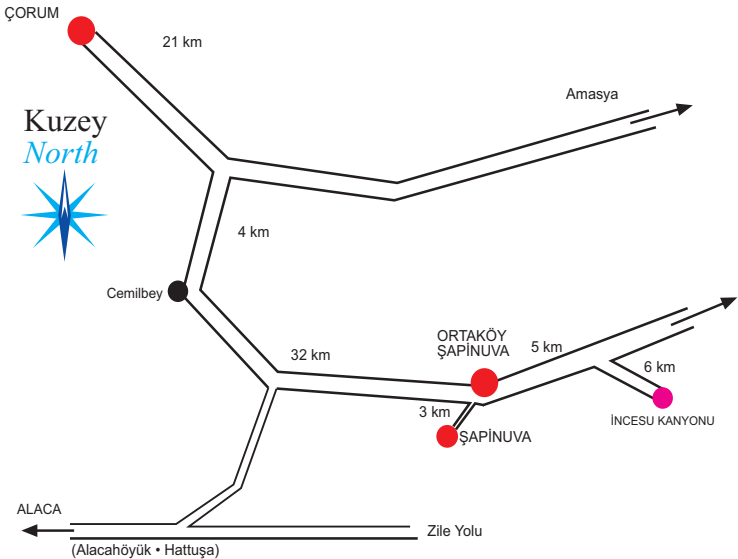
Passing through the "Lion's Gate", the Hittite hall is adorned with informative panels about the Hittite state and its society. A modelled stoneworker from the Hittite period illustrates this specific profession, together with unique items highlighted in special display cases. In the upper section of the Hittite hall, panels and displays inform about Hittite religion and military organisation, writing systems, and different materials unearthed in the excavations. A model of Hattusha and its Great Temple can be also found there. In the museum garden, the Boğazköy sphinx and hieroglyphic steles from the Hittite era are displayed together with milestones and grave steles from the Eastern Roman period.

ORTAKÖY - ŞAPINUVA İNCESU KANYONU

Hitit Devletinin önemli idari merkezlerinden biri olan Şapinuva-Ortaköy, Çorum'un 53 km. güney doğusundadır. Hitit Çağında, hem siyasi hem de coğrafi konumu nedeniyle stratejik bir noktada yer alan şehir, önemli bir askeri ve dini merkezdir. Şapinuva ile ilgili olarak Tokat Maşat Höyük kazılarında ele geçen büyük krala ait bir mektupta "Bu tablet size ulaşınca, 1701 askeri İshupitta'dan acele olarak sevkediniz ve onları iki gün içerisinde Şapinuva şehrine, Majeste'nin huzuruna getiriniz" ifadesine göre Hitit kentinin önemli idari bir merkezi olduğu anlaşılmıştır. Buradaki yazışmaların büyük bir kısmını oluşturan büyük kral ve kraliçeye gönderilen mektuplar, Şapinuva'da bir kraliyet çiftinin varlığını gösterir.

Şapinuva-Ortaköy is located in southeast, 53 km far from Çorum. It was one of the important administrative centers of the Hittite Empire. The city, which was located on a strategic point owing to its both political and geographical location, is an important military and religious center. A letter about Şapinuva written by the great king was found in the Tokat Maşat Höyük excavations. In this letter king says, "When you receive this tablet, promptly dispatch the 1701 soldiers from İshupitta, and bring them to Şapinuva city before the Majesty in two days." It was understood from this statement that this Hittite city was an important administrative center.

Ortaköy - Şapinuva İncesu Kanyonu Ulaşım Krokisi *How to Reach Ortaköy-Şapinuva & İncesu Canyon*

Çorum-Ortaköy :60 km

Alacahöyük - Ortaköy:60 km

Kentte Büyük kral III. Tuthaliya'nın yanında yer alan kraliçe Taduhepa'dır. Taduhepa III. Tuthaliya'nın ölümünden sonra kral I. Şupiluliuma ile birlikte ülkeyi yöneten kraliçedir. Şapinuva şehri aynı zamanda ordu komutanlığının ve askerinin sürekli olarak hazır bulunduğu bir yerdir. Hitit büyük kralı II. Murşili de "Şapinuva'daki birlikleri teftiş ettim ve orduma öncülük ettim" demektedir. Şapinuva, kendi idari bölgesinde yer alan şehirlerle birlikte oldukça geniş bir alana yayılmakta ve iki Fırtına Tanrısı adına ayrı ayrı yapılmış olan iki tapınağı, kraliçe sarayı, ordu komutanlığı ve belediye teşkilatı gibi önemli kurumlarıyla oldukça teşkilatlı bir şehir görünümündedir.

The letters sent to the great king and queen constituting a big part of the correspondences here show the presence of a king and queen from the dynasty. Queen Taduhepa stands by the Great King Tuthaliya III. She ruled the country with the King Şupiluliuma I. after Tuthaliya III died. Şapinuva was a city where there were always an army command and soldiers. Mursili II. who was a great Hittite King once said, " I inspected the troops in Şapinuva and leaded my army." Şapinuva is located on a reasonably wide area covering the cities in its administrative region. It is a well organized city with its queen palace, army command, city hall and two temples built for the two Storm Gods.

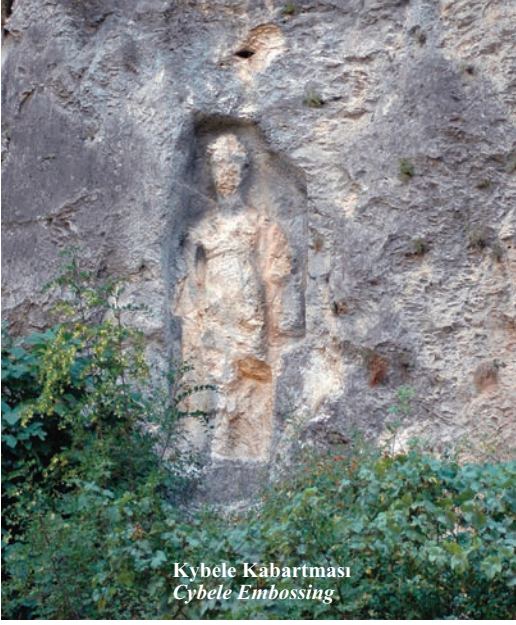

İncesu Kanyonu ve Kybele Kabartması

İncesu Canyon and Cybele Embossing

Ortaköy İlçesi İncesu köyü sınırları içerisinde yer alan ve yöre halkı tarafından Uzungeçit ismi verilen İncesu Kanyonu 12 km uzunluğundadır. Doğusunda 1363 metre yüksekliğinde Alan Dağları, batısında ise Malbelen Tepesi yer almaktadır. Antik adı Scylax olan Çekerek Irmağının geçtiği kanyonun her iki yanında yükselen kayalar üzerinde Hellenistik Döneme (M.Ö. 2.yüzyıla) tarihlenen duvar kalıntıları, halk tarafından mağara olarak adlandırılan merdiven basamaklı su sarnıçları, ahşap hatıl oyukları vardır. Bu durum antik çağlarda ağaçlarla inşa edilmiş bir çok yapının varlığına işaret etmektedir.

İncesu Canyon is within the borders of İncesu village in Ortaköy district and named as Uzungeçit by the local people. It is 12 km long. On the right side of it stands the Alan Mountains which are 1363 meters high and on the left side of it stands the Malbelen Hill. The remains of a wall dating back to the Hellenistic Period (2nd century B.C.), water cisterns with steps named as inns by the people, and wooden girder craters take place on the rocks that stand on both sides of the canyon from where the Çekerek River which was called as Scylax in ancient times passes. These indicate that there were so many wooden constructions in the ancient times.

Kybele Kabartması
Cybele Embossing

İncesu Köyüne yaklaşık 1 km. uzaklıkta suyun aktığı yöne doğru sol tarafta kayalar üzerinde, ırmak yatağından 1.5 metre yükseklikte bir tanrıça kabartması (Kybele) bulunmaktadır. Bir kaya bloğu üzerine yapılmış olan tanrıça, önünden akan Çekerek (Scylax) ırmağına ve karşısında yüksek kayalar üzerinde yer alan kaleye bakmaktadır. Bir taht üzerinde oturduğu düşünülen tanrıça sol elinde bir aslan yavrusu tutmaktadır.

Ana tanrıça geleneği Anadolu'da Neolitik çağdan itibaren görülmeye başlanmıştır. M.Ö. 9000'den itibaren bereket, verimlilik, doğurganlık anlamında karşımıza çıkan ana tanrıça kültürünün, Kalkolitik ve Eski Tunç Çağında da devam ettiği bu dönem eserlerinde görülmektedir. Hitit döneminin de içinde yer aldığı M.Ö 2. binde de yaşatılan ana tanrıça kültü, Geç Hitit döneminde Kubaba, Frig döneminde Kybele ismini almış Hellenistik dönemde de aynı isimle devam etmiştir.

İncesu kanyonundaki Kybele kabartması, Anadolu'da Hellenistik Çağa tarihlenen Kybele kabartmalarının en büyüğüdür ve bu büyüklükte böyle bir Kybele kabartması henüz bilinmemektedir.

İncesu kanyonu tarihi ve doğal güzelliklerinin yanı sıra doğal yaşam alanı olarak birçok hayvan ve bitki topluluğuna ev sahipliği yapmaktadır. Bölgeye has bitki ve hayvan türleri mevcuttur. Kanyon ekosistemi ırmağın su yapısıyla ilişkili gelişmiştir. Soyu tükenme tehdidi altında olan Anadolu'nun nadir türleri kanyonda hala yaşam alanı bulmaktadır.

There is an embossing of a goddess (Cybele) on the rocks, 1.5m above the river bed, on the left, parallel to the flow direction of the water, at a 1 km distance from the İncesu village. The Goddess built on a rock block faces the Scylax river that runs in front of it and the castle that stands on the high rocks. The Goddess deemed to be sitting on a throne holds a young lion in his left hand.

The belief of a mother goddess in Anatolia emerged in Neolithic Age in 9000 B.C. It has been observed in Chalcolithic and Ancient Bronze Age works that the cult of mother goddess having connotations such as blessings, fruitfulness and fertility continues in these periods as well as the Neolithic Age. The cult of mother goddess existing in 2000 B.C. including the Hittite period was named as Kubaba during the Late Hittite period, as Cybele during the Phrygian and Hellenistic periods.

The Cybele embossing in the İncesu Canyon is the biggest among the other Cybele embossings in Anatolia of the Hellenistic period, and no other Cybele embossing as big as this has been discovered yet.

İncesu Canyon hosts so many historical and natural beauties and it provides a natural habitat for many species of plants and animals which are special to the region. The ecosystem of the canyon developed related to the structure of the river water. Some rarely found species of Anatolia under the threat of extinction still manages to live in the canyon.

Özellikle kuş türleri açısından zengin bir alandır. Su kuşları(Ak Balıkçıl, Gri Balıkçıl, Dere Kuşu v.b.) yırtıcı kuşlar (Kızıl Şahin, Yılan Kartalı, Kara Akbaba, Küçük Akbaba, Kızıl Akbaba, Puh v.b.) ve diğer Duvar Tırnaşık Kuşu, Kızıl Gagalı dağ Kargası, Kaya Sivacı Kuşu, Yalı Çapkını gibi pek çok kuş türüne ev sahipliği yapmaktadır. İrmakta Kababurun (Abramis brama), İn Balığı (Copeata tinca), Alburnus alburnus, Sazan (Cyprinus carpio), Tatlısu Kefali gibi ekonomik değeri olan balık türlerinin yanı sıra gobididae familyasına ait balıklar, tatlısu yengeci gibi türler bulunmaktadır. Sayıları azalmakla birlikte Su Samuru hala kanyonda yaşayan canlılar arasındadır.

Incesu is a region rich in particularly bird species. It hosts water birds (white heron, grey heron, valley bird, etc.), raptures (red-headed falcon, snake eagle, black vulture, small vulture, griffon vulture, eagle owl, etc.), and other species of birds such as climbing bird, red-beak mountain crow, rock nuthatch and kingfisher. There are some fish species of high economic value in the river such as carp bream (abramis brama), cave fish (copeata tinca), bleak (alburnus alburnus), carp (cyprinus carpio) and fresh water grey mullet, and also species of the goby fish family and fresh water crabs. Otter fish still manages to live among the other species that live in the canyon.

Bahar aylarında kanyonda su çok fazladır. Kanyon gezileri Temmuz-Eylül ayları arası planlanmalıdır. Ziyaretçiler için WC, Çocuk Oyun Parkı, Oto Park ve piknik alanları mevcuttur. Tarih ve doğanın aynı mekanda buluştuğu İncesu Kanyonu, doğaseverler, fotoğrafçılar, dağcılar, kuş gözlemciler ve tarih tutkunları için önemli bir merkezdir.

The amount of water in the canyon during the spring months is too much. The canyon trips should be planned for July-September. The area has a bathroom, Kids Play Area, Car Park and picnic areas for visitors. Incesu Canyon, which brings history and nature together, is an important center for photographers, mountain hikers, bird watchers as well as history lovers.

Kapılıkaya Kaya Mezarı

Çorum Osmançık karayolu üzerinde Çorum'un yaklaşık 27 km. kuzeyinde, Kırkdilim mevkiinde oldukça sarp, kayalık derin vadilerin oluşturduğu engebeli arazi üzerinde, kuzeye doğru uzanan bir kaya kütesininin kuzey-batı köşesinde yer almaktadır.

Hellenistik dönem kaya mezarı olup, M.Ö. 2.yüzyıla tarihlenmektedir. Mezar odasının kapısı üzerinde "İKEZİÖS" yazısı okunmaktadır. Mezar odası kare planlı olup, girişin sağ ve solunda niş şeklinde oyulmuş ölü şekilleri vardır

Kapılıkaya Rock Tomb

It is located in Kırkdilim, 27km north of Çorum, on a rocky, steep and rough land formed by rift valleys cracked by river, on the north-west corner of a rock which extends toward north.

It is a rock tomb of the Hellenistic period dating back to 2nd century B.C. It writes "İKEZİÖS" on the door of the tomb's room. The room of the tomb is in square shape, and there are deads' sechhis carved as niche on the right and left sides of the entrance.

GEZİLECEK YERLER / VISITING AREA

Kuleler Kaleler / Towers and Castles

Çorum Saat Kulesi / *Çorum Clock Tower*
Çorum Kalesi / *Çorum Castle*
İskilip Kalesi / *İskilip Castle*
Osmançık Kalesi / *Osmançık Castle*
Sungurlu Saat Kulesi / *Sungurlu Clock Tower*

Camiler Türbeler Mosques and Mausoleums

Çorum Ulu Camii / *Çorum Ulu Mosque*
Hıdırlık Camii ve Türbesi / *Hıdırlık Mosque*
Şeyh Muhittin Yavsi Camii
Şeyh Muhittin Yavsi Mosque
Kulaksız Camii / *Kulaksız Mosque*
Elvan Çelebi Camii ve Türbesi
Elvan Çelebi Mosque and Mausoleum

Hamamlar / Baths

Paşa Hamamı / *Paşa Bath*
Alipaşa Hamamı / *Alipaşa Bath*

Hanlar ve Köprüler/ Mansions and Bridges

Velipaşa Hanı / *Velipaşa Mansion*
Menzil Han / *Menzil Mansion*
Osmançık Koyunbaba Köprüsü
Osmançık Koyunbaba Bridge

Parklar ve Mesire Yerleri / Parks and Promenade Areas

Çatak Tabiat Parkı / *Çatak Nature Park*
Kırkdilim Mesire Yeri / *Kırkdilim Promenade Areas*
Sıklık Mesire Yeri / *Sıklık Promenade Areas*
Bahabey Çamlığı / *Bahabey Promenade Areas*

Kaplıcalar / Thermal Springs

Hamamlıçayköy Kaplıcası
Hamamlıçayköy Thermal Springs
Fıgani Beke Kaplıcası/ *Fıgani Beke Thermal Springs*

Yaylalar / Plateaus

Kargı Yaylası / *Kargı Plateau*
Abdullah Yaylası / *Abdullah Plateau*
İskilip Yaylaları / *İskilip Plateaus*
Osmançık Yaylaları / *Osmançık Plateaus*

Çorum Saat Kulesi

Osmanlı Padişahı II. Abdulhamit'in tahta çıkışının 25. yıldönümünde gönderdiği ferman üzerine Beşiktaş Muhafızı Çorumlu Yedi Sekiz Hasan Paşa tarafından 1894 yılında yaptırılmıştır. Çorum'un idari statüsünün kazadan sancağa yükseltilmesi de aynı yıl içinde olmuştur. Yüksekliği 27.5 metredir. Minare tarzı inşa edilen kulenin güneye açılan yuvarlak kemerli kapısı üzerinde mermer zemine Osmanlıca olarak yazılmış aynı tarihli kitabe bulunmaktadır.

Çorum Clock Tower

The tower was built by Beşiktaş Guardian Çorumlu Yedi Sekiz Hasan Pasha in 1894 upon the firman of the Ottoman Sultan Abdülhamit II. which he sent on the 25th anniversary of his passing to throne. The administrative statute of Çorum was advanced from county to sanjak in the same year. It is 27.5 m high. An epigraph of the same date is written in Ottoman Turkish on the marble surface on the round arched door of the castle opening to south.

Çorum Kalesi

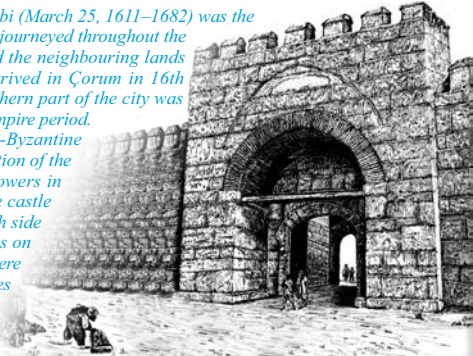
Şehir merkezinde yer alan ve Selçuklu mimari özelliği taşıyan Çorum Kalesi'ne ait ilk yazılı belgeler M.S. 1571 tarihidir. M.S. 1577 tarihli bir belgede kaleden "Sultan Süleyman Hayratı" olarak söz edilmektedir.

16 yy. da Çorum'a gelen Evliya Çelebi şehrin kible yönündeki kalenin Sultan Kılıç Arslan tarafından inşa edilmiş bir Selçuklu yapısı olduğunu söyler. Kare planlı olan kalede, yapı malzemesi olarak kesme taş, moloz taş ve Roma-Bizans dönemlerine ait devşirme taşlar da kullanılmıştır. Kalenin dört köşesinde birer burç ve kuzey cephede kapı ile birlikte üç olmak üzere her cephede ikişer dikdörtgen çıkıntı bulunmaktadır. Kale içinde küçük bir cami ile kırk iki adet konut yer almaktadır.

Çorum Castle

The first written documents belonging to the Çorum Castle, which is situated in the city center and carries the architectural characteristics of the Seljuk Period, dates back to 1571 A.C. The castle is referred as "Sultan Süleyman's Donation" on one of the documents of the date 1577 A.C.

Evliya Çelebi Evliya Çelebi (March 25, 1611–1682) was the most famous Ottoman traveler, having journeyed throughout the territories of the Ottoman Empire and the neighbouring lands over a period of forty years. who arrived in Çorum in 16th century said that the castle in the southern part of the city was built by Sultan Kılıç Arslan in Seljuk Empire period. The collected stones from the Roman-Byzantine periods were also used in the construction of the square shape castle. There are four towers in total each of them in one corner of the castle and two rectangular asperities on each side of the castle. There are three asperities on the northern side including the door. There is a small mosque and forty two houses in the castle.

Çorum Belediye Binası

1923 Yılında Kütüphane Binası Hususi İnşaat Komisyonu tarafından Milli Kütüphane olarak inşaatına başlanmış, 3 Ağustos 1925 yılında hizmete açılmıştır.

İlk kullanımında üst kat Milli Kütüphane kısmen müzeli eserler teşhir odası ve Öğretmenler Birliği toplantı odası, alafanga ve alaturka müzik çalışma odaları alt kat Osmanlı Bankası ve özel işyerleri olarak değerlendirilmiştir. 1938 Yılında kütüphane alt kata indirilmiş, üst kat tamamen Halkevi olarak değerlendirilmiştir. 1960 İhtilalinden sonra da bina Belediye Binası olarak kullanılmaktadır.

Çorum Tow Hall

It was started to be built as a National Library by the Library Building Special Construction Commission in 1923, and it was opened on 3 August 1925. Previously, the top floor was partly used as a National Library and the other part of it was allocated for exhibition room for museum pieces, meeting room for teacher's association, study rooms for European and Turkish music. At the down floor there was an Ottoman Bank and private work places. The library was transferred to the down floor in 1938 and the top floor was completely used as a Community Center. Since 1960 Revolution, the building is used as Town Hall.

Sungurlu Saat Kulesi

1891 Tarihinde yaptırılmış olup, kare pirizma gövdelidir. İkinci kat hariç her katta yuvarlak kemerli küçük pencereler yer alır. Kesme taştan yapılan kulenin en üst katında, dalgalı saçaklı ahşap bir köşk, onun altında dört yönde yuvarlak saat kadranı ve altta demir parmaklıklı bir balkon bulunur.

Sungurlu Clock Tower

Date was built in 1891 and is a square pirizma body. Round-arched windows on each floor except the second floor includes a small. Cut on the top floor of the tower made of stone, floating wood fringed mansion, then in four directions at the bottom of a round clock face and a balcony are barred at the bottom.

İskilip Kaya Mezarları

İskilip kalesinin güney ve güneydoğu eteğinde yer almaktadır. Roma dönemine tarihlenmektedir. Güneydoğu da bulunan kaya mezarının iki sütunlu dikdörtgen bir girişi vardır. Başlıklarda, bilezikler üzerinde oturmuş birer aslan bulunmaktadır. Sütun başlıkları üzerindeki üçgen alınlık içerisinde ise yatar durumda karşılıklı kanatlı iki aslan figürü yer alır. Kabartmalardan birinin elinde kılıç , diğerinin elinde kadeh mevcuttur. Mezar odası içerisinde iki adet ölü sekisi bulunmaktadır.

İskilip Rock Tomb

It is on the south and southeast of Iskiliip castle. It dates back to the Roman period. The rock tomb in the southeast has a rectangular entrance with two columns. Two lions are sitting on the rings of the column headings. There are two lying lion figures with wings facing one another in the triangle pediment on the column headings. One of the embossings is holding a sword while the other one is holding a goblet. There are two deads' secchis in the tomb room.

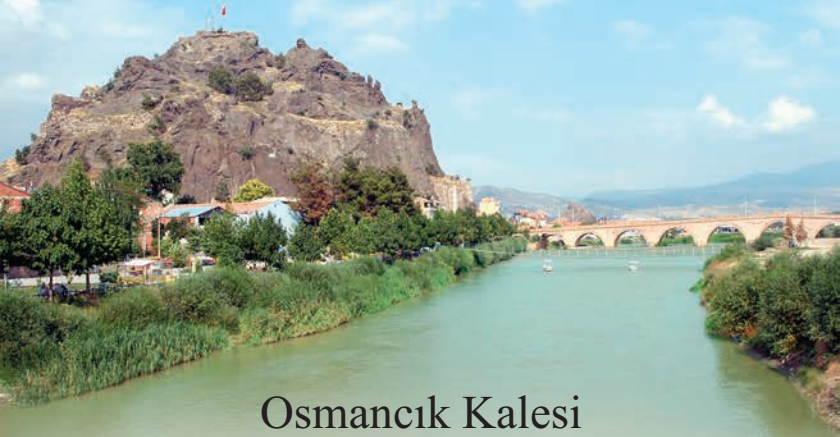
İskilip Kalesi

İlçe merkezinde yer alan ve Osmanlı Dönemine tarihlenen kale 100 m. yükseklikte doğal bir kaya üzerine inşa edilmiştir. Kaleye giriş güney cephesinde bulunan kapı ile sağlanmaktadır. Kalenin inşa edildiği sarp kayalığın eteklerinde Roma dönemine ait kaya mezarları bulunmaktadır.

İskilip Castle

The castle located in the city center and dating back to the Ottoman Period was built on a 100m high natural rock. The entry into the castle is through the southern door of the castle. There are rock tombs of the Roman period on the skirts of the cliff where the castle stands.

Osmancık Kalesi

Kızılırmak'ın kuzey kenarında, doğu-batı istikametinde uzanan doğal kayalığın üzerine inşa edilmiştir. Selçuklu Dönemine tarihlenen, kalenin ilk kuruluşunun Roma döneminde başladığı bazı kaynaklar ile güneyinde yer alan Roma dönemi kaya mezarlarından anlaşılmaktadır. Kaleden Kızılırmak'a inen ve kayaya oyulmuş olan su yolu da teknik olarak Roma dönemi özelliği gösterir. İslami dönemde ise kale, halk arasında İpek Yolu olarak adlandırılan İstanbul'dan Amasya'ya uzanan ticaret yolu üzerindedir.

Baltacı Mehmet Paşa Çeşmesi

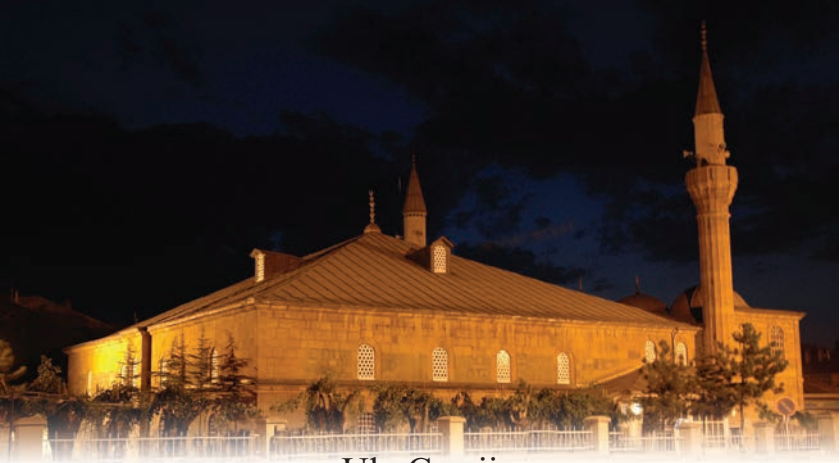
Baltacı Mehmet Paşa'nın birinci sadrazamlığı sırasında 1705 yılında yaptırdığı dört çeşmeden biri ve ayakta olanıdır. Dikdörtgen planlı çeşmenin batıya bakan ön yüzünde beyaz mermerden, üç sütun üzerine 18 mısralık bir kitabesi vardır.

Osmancık (Kandiber) Castle

It is built on the north side of Kızılırmak, on the natural rock cliffs which lie in east-west direction. It is understood from some sources and the rock tombs of the Roman period in the south of the castle that the construction of the castle, which is dated to the Seljuk period, actually started in the Roman period. The waterway carved into the rock and running down from the castle to Kızılırmak technically shows the characteristics of the Roman period. The castle was on the İstanbul-Amasya trade route (Silk Road) during the Islamic period.

Baltacı Mehmet Pasha Fountain

It is the only standing fountain of the four fountains which were constructed in 1705 during the first grand viziership of Baltacı Mehmet Pasha. There is an epigraph of 18 lines on the three white marble columns on the front side of it which faces the west.

Ulu Camii

Cami, Selçuklu Sultanı III. Alaattin Keykubat zamanında, onun azatlı kölesi Hayrettin tarafından yaptırılmıştır. II. Bayezid zamanında meydana gelen büyük depremde harap olmuş, Mimar Sinan tarafından onarılmıştır. IV. Murat, Erivan Seferine giderken Çorum-Boğacık Köyünde konaklamış, cami bu dönemde tekrar tamir ettirilerek etrafına medreseler ve akaret yaptırılmıştır. Cami bu zamanda Sultan Muradi Rabi Camii olarak anılmıştır. 1790 yılındaki depremde tekrar harap olan cami, 1802 yılında Yozgatlı Çapanoğlu Süleyman Bey tarafından eskisi gibi dokuz kubbeli olarak tamirine başlanmış ancak Süleyman Bey'in ölmesi üzerine oğlu Abdülfettah Bey tarafından 1810 yılında ahşap, tek kubbeli olarak yapılmıştır. Caminin minberi, sanat tarihi açısından önemlidir. Abanoz ağacından çatma künde kari tekniğinde yapılmış olan minber, 1306 tarihlidir.

Ulu Mosque

The mosque was built during the time of Seljuk Sultan Alaattin Keykubat III. by Hayrettin who was the enfranchised slave of him. It was ruined due to a big earthquake during the time of Bayezid II., and it was repaired by Mimar Sinan He (April 15, 1489 - July 17, 1588) was the chief Ottoman architect for sultans Selim I, Suleiman I, Selim II and Murad III. He was, during a period of fifty years, responsible for the construction or the supervision of every major building in the Ottoman Empire.. Murat IV. stopped over Çorum-Boğacık Village while he was going for Yerevan Campaign. During this time, the mosque was one more time repaired; and madrasahs and rented out properties were built around it. At the time the mosque was named as Sultan Muradi Rabi Mosque. The mosque which was again ruined in 1790 earthquake started to be repaired by Yozgatlı Çapanoğlu Süleyman Bey in 1802 with nine domes in conformity with its original; but due to his death it was built with a single wooden dome by his son Abdülfettah Bey in 1810. The pulpit of the mosque is important for the history of art. It was constructed from ebony tree with künde kari technique in 1306.

Hıdırlık Camii

Hıdırlık Mevkiinde yer almaktadır. Rivayete göre Hz.Peygamberin dostlarından ve ona hizmet edenlerden Suheybi Rumi' ye saygı nişanesi olarak yaptırılan eski camiiinin üzerine Hıdıroğlu Hayrettin tarafından 1889'da yaptırılmıştır.

Caminin içindeki türbede sahabeden Suheybi Rumi ve Ubeyd (Ubidi) Gazi Makamları; Caminin batısında, bahçe içinde yer alan türbede ise Kerebi Gazi Makamı bulunmaktadır.

Hıdırlık Mosque

It is located in Çorum Hıdırlık district. Reputedly, it was built by Hıdıroğlu Hayrettin in 1889 upon the request of Yedi Sekiz Hasan Pasha (Seven Eight Hasan Pasha) during the reign of Sultan Abdülhamit II. as a reverence to Suheybi Rumi 'who was one among the companions of prophet Mohammed (peace be upon him) and the people who served for him. The date of building of the mosque which used to be located here and destroyed due to an earthquake is unknown.

The tombs of Suheybi Rumi and Ubeyd (Ubidi) Ghazi, who are companions of the Prophet Mohammed (peace be upon him), are situated inside the mosque, and the tomb of Kerebi Ghazi is situated in the garden on the left side of the mosque.

İlçe merkezinde bulunan tarihi konaklar, geleneksel el sanatlarının yapıldığı çarşı ve sokaklar restore edilerek turizme kazandırıldı.

Bedri Rahmi Eyüboğlu Sürekli Sergi Salonu

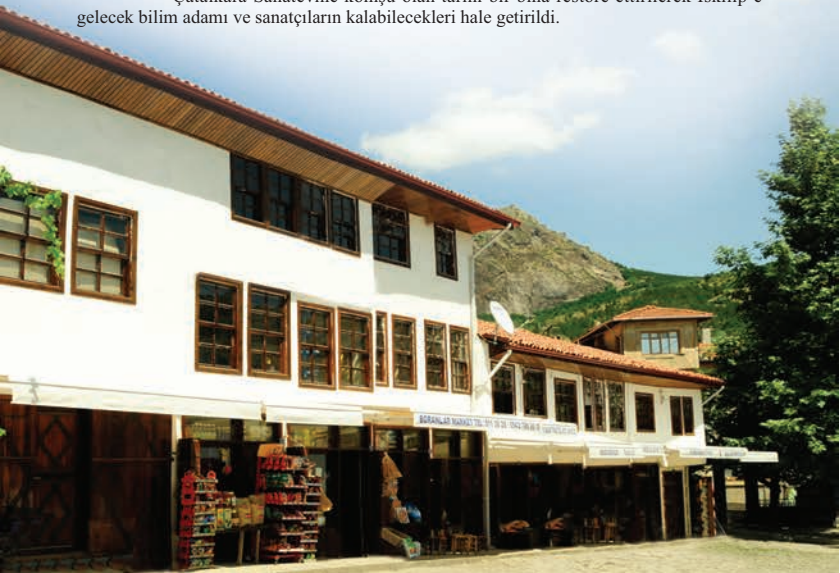
Bedri Rahmi Eyüboğlu'nun 1942'li yıllarda yurt gezileri sırasında Çorumla ilgili yaptığı eserler kronolojik olarak sergilenmektedir. Salonda ayrıca sanatçının biyografisiyle eşi Eren Hanım ve ağabeyi Sabahattin Eyüboğlu'na Çorum'dan yazdığı mektuplardan alıntılar yer almaktadır.

Çatalkara Kültür Sanatevi

Hughette Eyüboğlu'nun girişimi, Kaymakamlık ve Belediye işbirliği ile, İskilip üzümü Çatalkara'nın adının verildiği yüz yirmi yıllık eski İskilip evi restore edilerek sanat evi olarak düzenlendi. Çorum Valiliği'nin destekleriyle düzenlenen Sanatevinde sergi dışında çeşitli sanat dallarında atölye çalışmaları ve konferanslar düzenlenebilecek.

Yazmalı Konak

Çatalkara Sanatevine komşu olan tarihi bir bina restore ettirilerek İskilip'e gelecek bilim adamı ve sanatçıların kalabilecekleri hale getirildi.

Historical mansions, bazaar and streets with traditional handicrafts, which are located in the center of the town were restored and gained to the tourism.

Bedri Rahmi Eyuboglu Continuous Exhibition Hall

The performances of Bedri Rahmi Eyuboglu, which were done in the 1941th years during his country travels about the Corum are exhibited chronologically. Further in the hall the biography of the artist and citations from the letters which he sent from Corum to his wife M. Eren and his brother Sabahattin Eyuboglu are exhibited.

Cataalkara Cultural Art House

With the effort of Highette Eyuboglu and collaboration of Prefecture and Governorship, the one hundred and twenty-years old Iskilip house, the name of which is coming from the Cataalkara grape growing in Iskilip, is restored and arranged as art house. In the arranged art house, with supports of the Corum Governorship, not only exhibits but also the workshops on various fields of art and conferences could be organized.

Yazmali Mansion

The historical building near the Cataalkara Art House was restored and has become an accommodation for scientists and artists who will be coming to the Iskilip.

İskilip Ulu Camii

Geç Osmanlı dönemine tarihlenen ve Çorum Ulu Camii örnek alınarak 1839 yılında yapılan caminin içi kufi yazılarla süslenmiştir. Taştan yapılmış minare daha önce yapılan camiden kalmıştır.

İskilip Great Mosque

The mosque, which was modeled after the Great Mosque in Çorum, dates back to 1839, the late Ottoman Period. Inside the mosque you can find cufic scripts. The minaret constructed of stone is a remain of the former mosque found there.

İskilip Şeyh Muhiddin Yavsi Cami

İskilip'in en eski camisidir. Kanuni Sultan Süleyman döneminde şeyhülislamlığa kadar yükselen EBUSS'UD Efendi tarafından, babası Şeyh Yavsi adına 16. yy.'ın ortalarında yaptırılmıştır. Cami, EBUSS'UD Efendi'ye ait 1569 tarihli vakfiyeye göre köprü, bedesten, mektep ve handan oluşan külliye'nin bir parçası niteliğindedir. Ancak, bugün külliye'den eser kalmamıştır. Cami ters "T" planlı zaviyeli camilere benzemekte olup güneydoğusunda Şeyh Yavsi'nin türbesi yer almaktadır.

İskilip Sheikh Muhiddin Yavsi Mosque

It is İskilip's oldest mosque. It was built during the reign of Kanuni Sultan Soleyman, in mid 16th century, financed by EB USS'ED, who was shayk-al-Islam, in the name of his father Sheikh Yavsi. According to the foundation-certificate charter written on 1569, the mosque is part of an Islamic social complex, consisting of a bridge, a covered bazaar, a school and an inn. However there are no remains of this social complex. The mosque resembles a reverse "T" planned monastery, and in the southeast direction, the mausoleum of Sheikh Yavsi can be found.

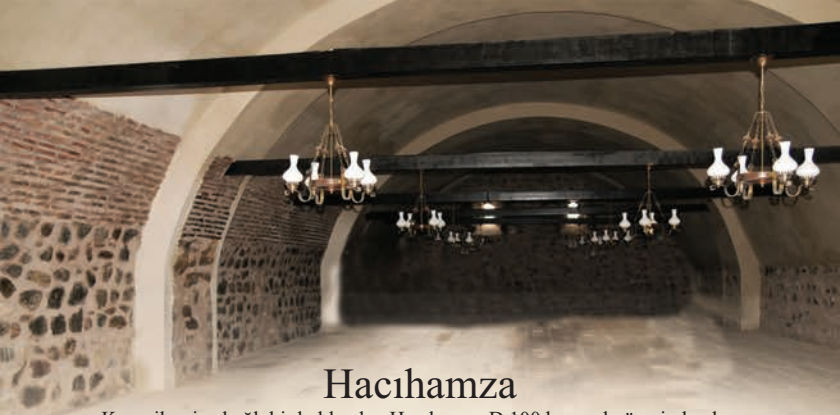

Sinan Paşa Camii ve Minaresi

Hicri 912 (M.1506/07) yılında yapılmıştır. 1943 yılına kadar çeşitli tamiratlar yapılmıştır. Bu tarihte meydana gelen depremde büyük hasar görmesi nedeni ile camii yıktırılmıştır. Yapı tarzı olarak Oğuz köyü camii'ne benzediği kaynaklarda belirtilmektedir. Camiinin batısında bulunan tarihi minare taş örgülü olup tek şerefelidir. Şerefe altı mukarnaslı, konik gövdelidir.

Sinan Pasha Mosque and Minaret

The mosque was constructed in 912 of the Islamic calendar (A.D. 1506/1507). It went through numerous repairs until 1943. However the mosque was demolished after it was seriously damaged during an earthquake in 1943. It is stated in the resources that, stylistically, it resembles Oğuz Village mosque. The historical minaret that arises in the west of the mosque is stone-braided and it has one balcony. Underneath the balcony is a muqarnas with a conic structure.

Hacıhamza

Kargı ilçesine bağlı bir belde olan Hacıhamza D 100 karayolu üzerinde olup çok eski bir yerleşim alanıdır. Beldedeki eski doku kentsel sit olarak ilan edilmiştir.

Hacıhamza, a town in Kargı, is on the side of D-100 highway, and it is an archaic settlement. Because of the old pattern in the town, the area is preserved as an archeological site.

Menzil Han ve Hacıhamza Hamamı

Han 1506-07 tarihinde Sinan Paşa tarafından yaptırılmıştır. Taş üzerine tuğladan inşaa edilmiş dikdörtgen planlı bir yapıdır. İç kısımda çatıyı desteklemek amaçlı kemerler mevcuttur. Aynı tarihte Sinan Paşa tarafından birde hamam inşaa edilmiştir. Kesme ve moloz taşlardan inşaa edilen hamam soğukluk, ılıklik ve sıcaklık olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır.

Menzil Inn ve Hacıhamza Bath

The inn was built by Sinan Pasha during 1506-1507. It is a rectangular structure, constructed by bricks on stones. In the inner part, arches support the roof. In the same year, Sinan Pasha also built a Turkish Bath. This bath, which was constructed from face stone and rubble stone, consists of three parts: cold area, warm area and hot area.

Hacıhamza Evleri

Beldede eski türk mimarisi örneklerinden olan günümze kadar gelmiş eski evler mevcuttur. Bir kısmı halen kullanılmaktadır. Çoğu iki katlı olan evler, ahşap arası kerpiç örülelererek yapılmış ve tatlı kireç sıvalıdır.

Hacıhamza Houses

In this town historical houses of old Turkish style which were preserved until today, are present. Some of these houses are still occupied. They are mainly two-storey houses and their walls are made of adobe in between wood, and have a coating of sweet lime.

Örencik Köyü Camii

Kargı ilçesi Örencik köyünde bulunan Osmanlı dönemi yapımı camiidir. Günümüzde halen hizmet vermektedir.

Örencik Village Mosque

This mosque, found in Örencik village in the town of Kargı, was constructed during the Ottoman period. Today, it is still in use.

Oğuz Köyü Camii

16. yy'ın ilk çeyreğine tarihlenen cami köyün ismiyle anılmaktadır. Cami, dikdörtgene yakın planlı esas mekan ile son cemaat mahallinden oluşmaktadır. Esas mekanın üzeri büyük kubbe, doğu, batı ve kuzeyde yarım kubbe ve iki küçük kubbeye örtülüdür. Duvarları bir sıra sarı renkli kesme kumaştaşı, bir sıra tuğla örgülü, araları harçlı ve derzlidir. Caminin son cemaat yeri doğu-batı istikametinde caminin kuzeyinde yer almakta olup, ahşap çatı sundurmali ve alaturka kiremeti örtülüdür. Kuzeybatı köşede tek şerefeli taş ve tuğla örgülü minaresi bulunmaktadır.

Oğuz Village Mosque

This mosque, which is named after the village it is found, dates back to 16th century's first quarter. It consists of the main area in a rather rectangular shape and a narthex. The main area is covered with the great dome, its east, west and north a half dome, and two small domes. The walls consist of one layer of yellow colored fabric-stone, and another layer of brick, one after the other, and in between there are mortar and joints. The narthex which is in an east-west direction and is found at the North of the mosque, has a pent-roof and covered with oriental bricks. In the northwest corner, there is a minaret with one balcony, layered with stone and bricks.

Elvanelebi Türbesi

Yapı, orta kubbe ve adırvanı, yan eyvanları ile tipik Türk yapısı özelliklerini gstermektedir. 1555 yılında st aap ve topraktan olan cami bölümü Türk sanatında barok etkilerin görülmesi ile 1750' den sonra büyük lde onarım gerek şimdiki tavan kaplaması yapılmıştır. İnce aap direklere oturtulmuş, barok profilli kemerlere sahip mahfili vardır. Kemerler ve tavanlardaki kalem ileri 18.yy sonu 19.yy balarına tarihlenmektedir. Yapının cami kısmındaki kitabede 1282-3, türbe üzerindeki kitabede ise 1307 tarihi yazılıdır.

Elvanelebi Mausoleum

It is a typical Turkish structure with its dome in the middle, water-tank with a fountain and side sheds. The roof of the mosque was made of wood and soil in 1555. due to the baroque influences it was repaired to a great extent after 1750 and coated with its present ceiling cover. It has a pew with arches of baroque profile which is placed on thin wooden columns. The arches and the engravings on the ceiling dates back to the end of 18th century and beginning of 19th century. It writes 1282-3 on the epigraph of the mosque and 1307 on the epigraph of the mausoleum.

Osmancık İmaret Camii

1431 tarihinde II. Murat'ın baş vezirlerinden Koca Mehmet Paşa tarafından imaret olarak yaptırılmıştır. Erken Osmanlı Dönemi karakteristik yapılarından zaviyeli camilerin planını yansıtmaktadır.

Osmancık Imaret Mosque

It was built as an imaret in 1431 by Koca Mehmet Pasha who was one of the head viziers of Murat II. It reflects the plan of the mosques with dervish lodges which is one of the characteristic structures of the Early Ottoman Period.

Koyunbaba Köprüsü

Kızılırmak üzerinde bulunan Koyunbaba Köprüsü, II. Bayezid zamanında yapılmıştır. Yapımına 1484 yılında başlanmış, 1489 yılında tamamlanmıştır. Uzunluğu 250 m., genişliği 7,5 m. olan köprü, dikdörtgen kesitli sarı kesme taşlardan yapılmıştır. Sivri kemerli ve 19 gözlidir.

Adını ünlü Türk velilerinden Koyunbaba' dan alan köprü'nün kitabesi Arap harfleriyle yazılmıştır. Kitabede köprüyü yaptırandan bahsedilmekte; ancak köprü mimarı hakkında herhangi bir bilgi verilmemektedir

Koyunbaba Bridge

Koyunbaba Bridge which stands on Kızılırmak was constructed during the time of Bayezid II. the construction started in 1484 and completed in 1489. The bridge whose length is 250 m and width is 7,5 m is made of yellow hewn stone with rectangular sections. It has a pointed arch and 19 holes.

The bridge was named after one of the famous Turkish saints, Koyunbaba. The epigraph on the bridge is written with Arabic letters. The epigraph tells about the constructor of the bridge, but it does not inform about the architecture of it.

Koyunbaba Türbesi

Sultan II. Bayezid zamanında 1469 tarihinde yaptırılmıştır. Sekizgen planlı dıştan pramidal çatılı, içten kubbeli türbeye önden iki bölümlü, revaklı bir giriş eklenmiştir. Tepe üzerinde yer alan yapı büyük bahçe içerisinde bir kenara yerleştirilmiştir. Bahçenin iki renkli mermer kapısı üzerinde iki satırlık yazı vardır. Türbenin çift kanatlı, derin oyma tekniği ile işlenmiş ahşap kapısı bugün Çorum Müzesi'nde korunmaktadır.

Koyunbaba Mausoleum

It was constructed during the reign of Sultan Beyazıt II. in 1469. An arcaded entry of two parts is attached to the main conical building in the octagon mausoleum. The construction which is on a hill is situated on a side within a big garden. There is a writing of two lines on the two-color marble door of the garden. The two-wing wooden door of the mausoleum which is carved with deep engraving technique is today preserved in Çorum Museum.

Katipler Konađı
Katipler Mansion

Tarihi Mekanlar

Çorum Merkezde bulunan evlerden bir kısmı restore edilmiştir. Restorant olarak hizmet veren bu konaklarda yöresel yemekler tadılabilir.

Historical Buildings

Some homes in Çorum Center has been restored. Restaurants will serve as the host to taste the local dishes.

Velipaşa Konağı

Kültür varlığı olarak tescilli konak 2005 yılında Çorum Belediye Başkanlığınca restore edilerek turizm amaçlı yöresel yemeklerinde sunulduğu restaurant olarak hizmete açılmıştır.

Veli Pasha Residence

Veli Pasha Residence is located in Tepecik Quarter, Şeyh Eyüp Road, No.13. It was built in 1923-1924 on the order of Şevket Bey (Eren 1875-02 June 1940), son of Veli Pasha who served as the mayor of Çorum between 20 October – 30 April 1933. It was restored by Municipality of Çorum in 2005, and opened to public as a restaurant which serves local foods.

Eğitim ve Teknoloji Múzesi
(İstiklal İlkokulu)

*Education and Technology Museum
(İstiklal School)*

Ali Paşa Hamamı
Ali Paşa Bath

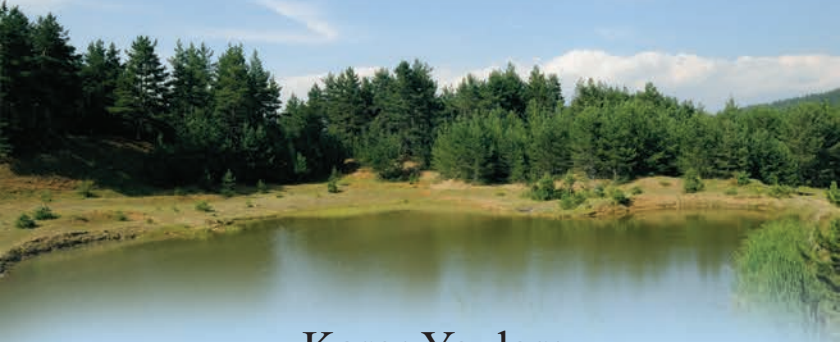
Paşa Hamamı
Paşa Bath

Salimbey Konađı
Salimbey Mansion

Veli Paşa Hanı
Veli Paşa Mansion

Kargı Yaylası

Kargı ilçesinin kuzeyindeki yüksek dağlık bölgede yer almaktadır. Çorum'a 140 km, Kargı'ya 26 km uzaklıktadır. Bölgede birbirine bağlantılı ; Eğinönü , Aksu , Karandu, Göl, Örencik, Karaboya, Gökçedoğan yaylaları mevcuttur. Bu yaylalarda , yöresel yayla mimarisine uygun yayla evleri geleneği halen devam etmektedir. Aksu ve Gökçedoğan göletlerinde yetiştirilen alabalıkları , yöreye özgü bitki örtüsü ve bol su kaynakları ile bir doğa harikası görünümündedir.

Kargı Upland

It is located on the high mountainous region in the north of Kargı district. It is 140km far from Çorum and 26km far from Kargı. There are many uplands in this region such as Eğinönü, Aksu, Karandu, Göl, Örencik, Karaboya, Gökçedoğan which are connected with each other. The tradition of building upland houses in conformity with the local upland architecture still continues in these uplands. It is like a natural masterpiece with its local vegetation, ample water resources and salmon fish breded in Aksu and Gökçedoğan ponds.

Abdullah Yaylası

Kargı ilçesinde ve İlimizin en yüksek dağı olan Köse Dağı (2050 m.) üzerinde yer almaktadır. Çorum'a uzaklığı 114 km , ilçe merkezine 26 km'dir. İstanbul'u Samsun'a bağlayan ve Osmancık'tan geçen karayoluna 12 km. uzaklıktadır.

Temiz havası, bol suyu; bozulmamış doğasında kendine özgü bitki örtüsü ve yemyeşil çam ormanları ile konaklamaya değer yaylalarımızdandır.

Yaylada konaklama ünitesi, restoran ve piknik alanı bulunmaktadır.

Abdullah Upland

It is located in Kargı district on Köse Mountain (2050 m) which is the highest mountain of Çorum. It is 114 km far from Çorum and 26 km far from the district center. It is 12 km far from the highway which connects İstanbul to Samsun and passes from Osmancık.

It is one of our uplands which worth to stopover for its clean and ample water resources, unspoilt nature and local plant species such as scotch pine and black pine. It has an accomodation unit, restaurant and picnic site.

NE ALINIR ?

WHAT TO BUY ?

Leblebi

Leblebi

Bakır Ev Eşyaları

Copper Houseware

Bakır Süs Eşyaları

Copper Ornaments

Ağaç Oymacılığı Ürünleri

Wood Carving Products

Taş Oymacılığı Ürünleri

Stone Carving Products

Hitit Motifli Süs Eşyaları

Hittite Figures Ornaments

Pirinç

Rice

El Dokuması Kilim

Hand Made Kilims

El Örgüsü Çorap

Hand Made Socks

Heybe

Saddle (ornaments)

El Sanatları

Sepetçilik - Semercilik-Ağaç Oymacılığı

İskilip ilçesinde az miktarda yapılmaktadır. Fındık ağacı ve ak söğüt denilen bir türden yapılan sepetler; he, çit, zembil, el sepeti, sele sepet, kadın sepeti, çocuk sepeti olarak adlandırılmaktadır.

Yük hayvanlarının sırtına yerleştirilen semer çok eskilerden beri İskilip'te yapılmaktadır. Keçi derisi ve kamaştan saz yapılan semer, seri bir çalışmayla bir ustanın elinden bir günde çıkmaktadır. Semerlerin; palan, çatal semer, sele semer, katırlara takılan kara semer şekilde çeşitleri vardır.

Yörede ağaç oymacılığı hala yapılmaktadır. Bölgeye özgü hasır tabureler, tokmaklı arabalar, oyuncak ağaç beşikler, oklava, evraağaç (spatula) gibi araçlar hala imal edilmektedir.

Halk Eğitim Merkezi

Geleneksel el sanatlarının yaşatılması için kurslar açan Halk Eğitim Merkezi; sedef kaplama, ağaç oymacılığı, sepetçilik gibi konularda eleman yetiştirmenin yanısıra turizme yönelik eşyalarda üretmektedir.

Handicrafts

Basketry- Saddlemaking- Woodcarving

Basketry is still a handicraft practiced in Iskilip. The baskets made of hazelnut-trees and willows are given names such as "khé, chit, zhembil" and hand basket, wicker basket, women's basket and children's basket.

The saddles placed on beasts of burden have been manufactured since ancient times in Iskilip. Made of goat skin and reed, it takes one whole day for a skilled artisan to make a saddle. The saddles have many types such as frameless saddles, forked saddles, wicker saddles and black saddles that are used for mules.

Woodcarving is another practice that still lives in the area. You can find tools such as matted stools unique to the area, as well as knobbed cars, baby cribs, rolling pins and spatulas.

Public Educational Center

At the public educational center, courses are offered to keep traditional handicrafts alive, such as mother-of-pearl coating, woodcarving and basketry, and also souvenirs for touristic purposes manufactured.

Çorum leblebisi ile meşhurdur. Leblebinin onlarca farklı çeşidi üretilir. Sürmeli, biberli, tuzlu, susamlı bunlardan sadece birkaçıdır.

Bakırcılık Çorum da çok eski bir meslektir. Çorumlu bakır ustalarının yöresel figürleri naksettikleri, tabak, vazo, semaver ve Hitit figürlü süs eşyaları, el yapımı taş figürler, ahşap ürünler Çorum' u hatırlatacak özel hediyelerdir.

Çorum is famous with leblebi. Is produced dozens of different types of Leblebi. Sürmeli, peppery, salty, sesame and these are just a few.

Çorum is a profession or very old copper. Copper plates, vases, urn and Hittite figurative ornaments, handmade figures of stone, wood products are special gifts to remind the Corum.

NE YENİR ?

WHAT TO EAT ?

Çorum, yöresel yemekler bakımından oldukça zengindir. İlin özgün yemekleri arasında Mayalı , (Saç Mayalısı, Tava Mayalısı) , Yaniç , Cızlak , Kömbe , Oğmaç, Hingal , Haşhaşlı Çörek, Borhani (Hamurlu, Yumurtalı, Mantarlı) Helise, Çullama, Madımak, Tirit , İskilip Dolması , Keşkek, Kara Çuval Helvası, Hedik, Teltel , Has Baklava sayılabilir.

Çorum, is very rich in terms of local food. Native of the province between meals Mayalı, (Sac Mayalısı, Tava Mayalısı), Yaniç, Cızlak, Kömbe, Oğmaç, Hingal, Poppy with Bun, Borhani (with the dough, Eggs, Mushrooms) to Helise, Çullama, Madımak, Tirit, İskilip Dolması, Keşkek, Karaçuval Helvası, Hedik, Teltel, Has Baklava can be considered.

Aşure

Manti

Çökelekli Dürüm

Etli Pilav

Manti

Çatalaşı Çorbası

Mumbar

Keşkek

Has Baklava

Has Baklava

Nerede Ne Yapılır

Gezi ve Yürüyüş

Alacahöyük, Hattuşa, Obruk Barajı
Çatak Mesiri yeri, Abdullah Yaylası
Kargı Yaylaları, Şapinuva, İskilip

Tırmanma ve Macera

İncesu Kanyonu
Suludere Kanyonu
Kargı Yaylaları, İskilip Yaylaları

Fotoğrafçılık

Obruk barajı, Hattuşa
Alacahöyük, Şapinuva
İskilip, İncesu Kanyonu
Osmancık

Kuş Gözlem ve Doğa

Obruk Barajı, Çatak
Abdullah Yaylası, Kargı Yaylaları
Gölünyazı Sulak Alanı
Kızılırmak Deltası, İncesu Kanyonu
Çorum Barajı

Tarih-Kültür

Alacahöyük, Hattuşa
Şapinuva, Osmancık
İskilip, Elvançelesi

Alternative Activities

Excursions and walking

Ayalcahöyük, Hattuşa
Şapinuva, Osmancık, Obruk Dam
Çatak Nature Park, Abdullah and
Kargı Plateau, İskilip

Climbing and adventure

İncesu Canyon, Suludere Canyon
İskilip, Abdullah and Kargı Plateau

Photography

Obruk Dam, Hattuşa
Alacahöyük, Şapinuva
İskilip, İncesu Canyon
Osmancık

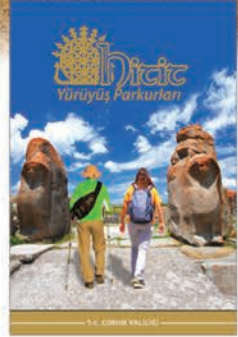
Bird watching and nature

Obruk Dam, Çatak Nature Park
İskilip, Abdullah and Kargı Plateau
Gölünyazı Lake
Kızılırmak Deltası, İncesu Canyon
Çorum Dam

History-Culture

Ayalcahöyük, Hattuşa
Şapinuva, Osmancık
İskilip, Elvançelesi

Rota Hakkında

1988 yılında milli park ilan edilen Boğazkale ilçesindeki Hitit kenti Hattuşa ve Alacahöyük kalıntılarının kapsayan 2634 hektarlık alan, Hitit Yolu'nun temel noktası. Hitit yurdunun önemli kentleri Hattuşa, Alacahöyük ve Şapinuva üçgenindeki tarihi güzergahlar kullanılarak oluşturulan Hitit Yolu Yürüyüş ve Bisiklet Parkurları çalışması, Çorum Valiliği tarafından 2010 yılı Ekim ayında tamamlandı. Eski kervan ve göç yollarından geçen 236 kilometre boyunca işaretlenen 17 yürüyüş parkuru, alternatif güzergahlarla birlikte toplam 385 kilometreye ulaşıyor. Altı dağ bisiklet rotasının toplam uzunluğu ise 406 kilometre civarında.

Çorum, İstanbul'a 614 km, Ankara'ya 244 km, Merzifon Havalimanı'na ise 63 km mesafededir. Çorum il merkezi Alaca'ya 52 km, Boğazkale'ye 87 km ve Ortaköy İlçesi'ne 57 km mesafede yer alıyor.

Çorum il merkezi ile Alacahöyük ve Boğazkale beldelerinde konaklama olanakları mevcut. Ayrıca İncesu Köyü'nde Bungalov Tesisi bulunuyor. Bazı köy yerleşimlerinde aile pansiyonculuğu var. Çatak, Soğucak, Evcı ve Kızılhamza Göletleri kamp için uygun mekanlardır.

Kış ayları dışında her mevim yürüyüş açısından uygun.

Rehber Kitap

Harita ve GPS koordinatlarının verildiği Türkçe ve İngilizce rehber kitapçıklar mevcut. Ayrıntılı bilgi web sayfasından alınabilir: www.corum.gov.tr

Hittite Trekking Routes

About the Route

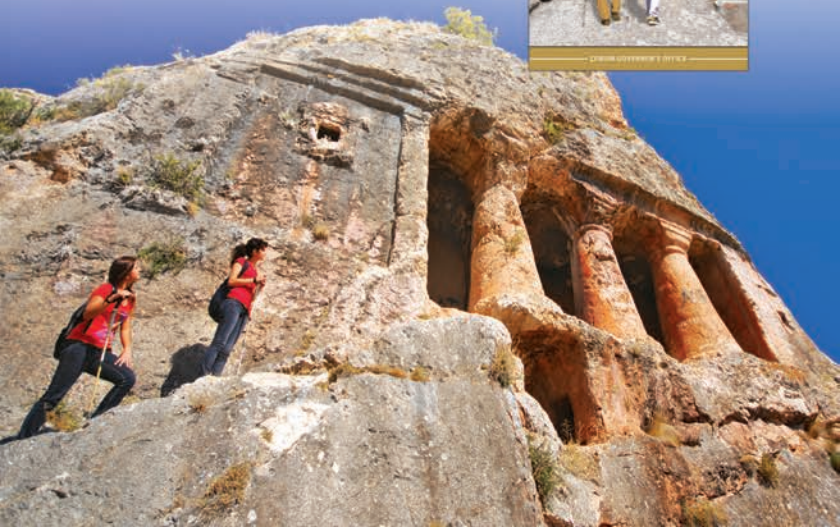
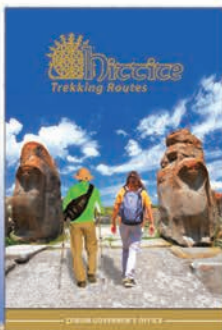
The focal point of the Hittite Routes is a beautiful national park, established in 1988 over 2634 hectares of land in Boğazkale Country. The national park contains the ruins of the ancient Hittite city of Hattusa and the Alacahöyük earthen mound. The Hittite Trekking Routes and Bike Trails follow the historical roads connecting corner on the triangle formed by Hattusa, Alacahöyük and Şapinuva. The routes were drawn up by the Governorship of Çorum Province and the work was completed in October 2010. The 17 trekking routes covering 236 kilometres are marked along the old roads plied by successive waves of migration. Counting the alternative routes, its total length reaches 385 kilometres. Six exciting mountain bike trails stretch over 406 kilometres.

Çorum is 244 kilometres from Ankara, 614 km from İstanbul and 63 km from Merzifon Airport. The city centre of Çorum is 52 km from Ankara, 87 km from Boğazkale and 57 km from the district of Ortaköy.

There are hotels and pensions in Çorum city, Alacahöyük and Boğazkale and bungalows for rent in the İncesu Village. Some villages along the routes have homestay accommodation. The lakes of Çatak, Soğucak, Eveci and Kızılhamza have lovely natural camping sites. All seasons except winter are good for trekking.

Guidebook

Turkish and English guide book containing maps and GPS coordinates are available. Please see the website for further information: www.corum.gov.tr

Gezilecek Yerler ve Uzaklıkları

Sight and Distances

- **ALACAHÖYÜK** - 49 km
Nasıl Gidilir: Çorum-Ankara karayolunun 42 . km sonra sola yol ayrımı bulunmaktadır. Çorum merkezden minübüslerle ulaşılabilir.
How to go: You can go by Alacahöyük minibus or taxi.
- **HİTİT BARAJI / HITTITE DAM** - 51 km
Nasıl Gidilir: Alacahöyükten yürüyerek gidilebilir.
How to go: You can walk from Alacahöyük
- **HATTUŞA / HATTUSHA** - 87 km
Nasıl Gidilir: Çorum-Ankara karayolunun 60 km sonra Sungurlu ilçesine ulaşılır. Çorumdaki Sungurluya her saat minibüs ve otobüslerle ulaşılılabilmektedir. Sungurludan Boğazkale (Hattuşaya) minübüslerle ulaşılabilir.
How to go: You can go by Boğazkale minibus or taxi.
- **ORTAKÖY-ŞAPINUVA** - 60 km
Nasıl Gidilir: Çorum merkezden Ortaköy'e minübüslerle ulaşılabilir. Ortaköyden Şapınuva yürüyerek veya otomobille gidilebilir.
How to go: You can go by Ortaköy minibus or taxi.
- **İNCESU KANYONU** - 71 km
Nasıl Gidilir: Ortaköyden taksi ile ulaşılabilir
How to go: You can go by taxi Ortaköy.
- **İSKİLİP** - 50 km
Nasıl Gidilir: Çorumdan sürekli İskilip'e minibüs ve otobüsler hareket etmektedir.
How to go: You can go İskilip minibus or taxi.
- **OSMANCIK** - 50 km
Nasıl Gidilir: Çorumdan sürekli Osmancık'a minibüs ve otobüsler hareket etmektedir.
How to go: You can go Osmancik minibus or taxi.
- **ABDULLAH YAYLASI** - 110 km
Nasıl Gidilir: Kargı minübüsleri ile kargıya gittikten sonra taksi ile gidilebilir.
How to go: You can go Kargı minibus or taxi.
- **KARGI YAYLASI** - 115 km
Nasıl Gidilir: Kargı minübüsleri ile kargıya gittikten sonra taksi ile gidilebilir.
How to go: You can go Kargı minibus or taxi
- **KARGI** - 90 km
Nasıl Gidilir: Çorumdan sürekli Osmancık'a minibüs ve otobüsler hareket etmektedir.
How to go: You can go Kargı minibus or taxi
- **ÇATAK MESİRİ YERİ** - 16 km
Nasıl Gidilir: Belediye otobüsleri, Çatak Köyü minübüsleri yada taksi ile gidilebilir.
How to go: You can go by Municipal buses, Çatak Village minibuses or taxi.
- **OBRUK BARAJI / OBRUK DAM**-45 km
Nasıl Gidilir: Oğuzlar ilçesi minübüsleri ile oğuzlara gidildikten sonra taksi ile veya Çorum şehir merkezinden taksi ile gidilebilir.
How to go: You can go by Oğuzlar minibus or taxi
- **ELVANÇELEBİ** - 30 km
Nasıl Gidilir: Mecitözü minübüsleri ile gidilebilir.
How to go: You can go by Mecitözü minibus or taxi
- **KAPILIKAYA** - 25 km
Nasıl Gidilir: Osmancık, yada kargı minübüsleri ile gidilebilir.
How to go: You can go by Kargı minibus, Osmancik minibus or taxi
- **HACIHAMZA** - 70 km
Nasıl Gidilir: Hacıhamza, yada kargı minübüsleri ile gidilebilir.
How to go: You can go by Hacıhamza, Kargı minibus, or taxi

HİTİTLERİN BAŞKENTİ ÇORUM GEZİ PROGRAMI

1. GÜN

- Yazılıkaya Açık hava Mabedini ziyaret.
- Boğazkale Müzesi, Hattuşa Örenyeri'ndeki Arslanlı Kapı, Yerkapı, Kralkapı, Nişantepe ve 2 nolu Hiyeroglifli Oda, Büyük Kale ve Büyük Mabedi ziyaret.
- Alacahöyük Müzesi, Alacahöyük Örenyeri'ni (Sfeksli Kapı, Kral Mezarı, Poternli Kapı) ziyaret.

2. GÜN

- Çorum Müzesi, Hıdırlık Camii ve Türbesi, Ulu Camii, Saat Kulesi ve Çorum Kalesi'ni ziyaret.
- Tarihi Konaklar
- İskilip-Şeyh Muhittin Yavsii Cami İskilip Kalesi ve Kaya Mezarı, Ahşap el sanatlarının yapıldığı yerler.

3. GÜN

1. Tercih

- Ortaköy İlçesi Şapınuva Örenyeri'ni ziyaret.
- İncesu Kanyonu, İncesu Kanyonu'na giriş ve kanyon içinde yürüyüş.

2. Tercih

- Laçın İlçesi, Kapılıkaya Mezarları, Osmancık İlçesi Koyunbaba Köprüsü, Osmancık Kalesi ve Baltacı Mehmet Paşa Çeşmesi, Koca Mehmet Paşa Camii (İmaret Camii), Koyunbaba Türbesi'ni ziyaret Abdullah Yaylası

TOUR PROGRAMME FOR THE CAPITAL OF HITTITES: ÇORUM

1st DAY

- Visiting the Yazılıkaya Openair Temple
- Visiting Boğazkale Museum, Door with Lion in Hattusa Ruins, Ground Door, King Door, Nişantepe and Hieroglyph Door Number 2, Big Castle and Great Temple
- Alacahöyük Museum, Alacahöyük Ruins (Sphinx Door, King's Tomb, Potern Door)

2nd DAY

- Visiting Çorum Museum, Hıdırlık Mosque and Mausoleum, Ulu Mosque, Clock Tower and Çorum Castle
- Historical Villas
- İskilip-Sheik Muhittin Yavsii Mosque, İskilip Castle and Rock Tomb, Places engaged in wooden handicrafts

3rd DAY

1st Option

- Seeing the Şapınuva Ruins in Ortaköy district
- Going to İncesu Village, İncesu canyon and walking in the canyon

2nd Option

- Laçın district, Kapılıkaya Rock Tomb, Koyunbaba Bridge, Osmancık Castle and Baltacı Mehmet Pasha Fountain, Koca Mehmet Pasha Mosque (İmaret Mosque), Koyunbaba Mausoleum in Osmancık District and Abdullah Upland.

ULAŞIM

Çorum İç ve Güneydoğu Anadolu'yu Karadeniz Bölgesine bağlayan en önemli devlet karayolu üzerinde yer almaktadır. İlimizde havaalanı bulunmamakta olup, en yakın havaalanı Merzifon (60 km), Samsun (176 km) ve Ankara (242 km) da bulunmaktadır. Çorum'a ulaşmak için yurdumuzun bir çok köşesinden her an otobüs mevcut olup, ayrıntılı bilgi için www.corumkulturturizm.gov.tr adlı internet sitemiz ile Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün iletişim bilgilerinden faydalanılabilir.

İlimize alternatif yollardan ulaşmak mümkündür. Çıkış merkezlerine göre ilimize ulaşımında belirtilen güzergahı takip etmek daha avantajlı olacaktır.

- İstanbul-İzmit-Gerede-Tosya-Osmancık-Çorum
- Ankara-Kırıkkale-Delice-Sungurlu-Çorum
- İzmir-Uşak-Afyon-Sivrihisar-Polatlı-Ankara-Kırıkkale-Delice-Sungurlu-Çorum
- Antalya-Afyon-Sivrihisar-Polatlı-Ankara-Kırıkkale-Delice-Sungurlu-Çorum
- Adana-Pozantı-Niğde-Dörtyol-İncesu-Boğazlıyan-Sorgun-Alaca-Çorum
- Samsun-Kavak-Havza-Merzifon-Çorum
- Diyarbakır-Elazığ-Malatya-Sivas-Yıldızeli-Tokat-Turhal-Mecitözü-Çorum
- Kars-Erzurum-Aşkale-Tercan-Erzincan-Suşehri-Reşadiye-Erbaa-Taşova-Amasya-Çorum

TRANSPORTATION

Çorum is located on the most important national highway which combine the Central and Southeast Anatolia to the Blacksea Region. There is no airport in our city, and the nearest airports are in Samsun (176 km) and Ankara (242 km). There are buses to Çorum from so many points in Turkey at any moment. You can refer to our website www.corumkulturturizm.gov.tr and contact information of the Directorhip of Culture and Tourism for detailed information.

You can travel to our city from alternative routes. It would be more advantageous for you to follow one of the below routes depending on your point of departure.

- İstanbul-İzmit-Bolu-Gerede-Tosya-Osmancık-Çorum
- Ankara-Kırıkkale-Delice-Sungurlu-Çorum
- İzmir-Uşak-Afyon-Sivrihisar-Polatlı-Ankara-Kırıkkale-Delice-Sungurlu-Çorum
- Antalya-Afyon-Sivrihisar-Polatlı-Ankara-Kırıkkale-Delice-Sungurlu-Çorum
- Adana-Pozantı-Niğde-Dörtyol-İncesu-Boğazlıyan-Sorgun-Alaca-Çorum
- Samsun-Kavak-Havza-Merzifon-Çorum
- Diyarbakır-Elazığ-Malatya-Sivas-Yıldızeli-Tokat-Turhal-Mecitözü-Çorum
- Kars-Erzurum-Askale-Tercan-Erzincan-Suşehri-Reşadiye-Erbaa-Taşova-Amasya-Çorum

ADANA	573	İSTANBUL	614
ANKARA	244	İZMİR	824
ANTALYA	785	KONYA	468
BURSA	625	SAMSUN	175
DİYARBAKIR	766	KAYSERİ	277
ERZURUM	645	AMASYA	92
ESKİŞEHİR	477	YOZGAT	104
KASTAMONU	196	ÇANKIRI	156
SİNOP	309	ZONGULDAK	429
TRABZON	521	TOKAT	178

KONAKLAMA BİLGİLERİ

ACCOMMODATION INFORMATION

Kültür ve Turizm Bakanlığı Belgeli Oteller

Ministry of Culture and Tourism Licensed Hotels

Anitta Otel / Çorum Merkez ★★★★★
Tel: +90 364 21 85 15
www.anittahotel.com

Dalgıçlar Otel / Çorum Merkez ★★★★★
Tel: +90 364 223 09 09
www.dalgiclarotel.com

Çorum Büyük Otel / Çorum Merkez ★★★
Tel: +90. 364 224 60 92
www.corumbuyukotel.com

Mavi Ocak / Sungurlu ★★★
Tel: +90 364 313 00 33
www.maviocak.com.tr

Kolağası Otel/ Çorum Merkez ★★
Tel: +90 364 213 54 51

Pithana Otel / Çorum Merkez ★★
Tel: +90 364 224 36 61

Aşıkoğlu Otel / Boğazkale / Hattuşa ★★
Tel: +90 364 452 20 04
www.hattusas.com

Belediye Belgeli Oteller

Municipal certificated hotels

Penez Otel
Tel: +90 364 227 77 64
www.alipenezas.com

Şirin Otel
Tel: +90 364 225 56 55
www.sirinotel.com.tr

Fotoğraflar: İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Arşivi - İsmail Dölerslan

Metin Düzenleme: Dr. Önder İpek / Arkeolog

Bu broşür OKA tarafından bastırılmıştır. Bu broşürde kullanılan tüm fotoğraf, resim, bilgi, çizim ve gravürler izinsiz kısmen veya tamamen kullanılamaz, kopyalanamaz.

Photographs: Archive of the Provincial Directorship of Culture and Tourism - İsmail Dölerslan

Text Editing : Doc. Önder İpek / Archaeologist

This brochure has been published by OKA. The photographs, pictures, information, drawings and gravures in this brochure can not be used or copied in part or in whole.

İletişim Bilgileri

Valilik: +90. 364. 213 10 01-224 08 57
Belediye Başkanlığı: +90. 364. 225 08 10
Devlet Hastanesi: +90. 364. 223 03 00
İl Özel İdaresi: +90. 364. 225 58 31-224 46 05
Hasanpaşa D. Has.: +90. 364. 224 32 86
Polis:155
Jandarma:156
Acil Servis:112
Çorum Müzesi:0. 364. 213 15 68
Alacahöyük Müzesi:0. 364. 422 70 11
Boğazköy Müzesi:0. 364. 452 20 06
e-mail:corumilkultur@kulturturizm.gov.tr
Web:www.corumkulturturizm.gov.tr

Turizm işletme belgeli konaklama tesisleri ve yeme-içme tesisleri iletişim bilgileri ile otobüs firmalarına ait bilgiler için Kültür ve Turizm Müdürlüğü iletişim bilgilerinden faydalanılabilir.

Contact Information

Governor's Office: +90. 364. 213 10 01-224 08 57
Municipality: +90. 364. 225 08 10
Government Hospital: +90. 364. 223 03 00
Hasanpaşa G. Hospital: +90. 364. 224 32 86
Police: 155
Gendarme: 156
Emergency Call: 112
Çorum Museum: 0. 364. 213 15 68
Alacahöyük Museum: 0. 364. 422 70 11
Boğazköy Museum: 0. 364. 452 20 06
e-mail: corumilkultur@kulturturizm.gov.tr
Web: www.corumkulturturizm.gov.tr

You can refer to the contact info of the Directorate of Culture and Tourism for contact information of the accommodation facilities with tourism operation license, eating-drinking facilities and bus companies.

OKA

ORTA KARADENİZ KALKINMA AJANSI
MIDDLE BLACK SEA DEVELOPMENT AGENCY

www.oka.org.tr

Tel:0. 362. 431 24 00 Fax:0. 362. 431 24 09

e-mail: info@oka.org.tr

www.corumkulturturizm.gov.tr

Tel:0 364 213 47 04 - 213 85 02

Fax:0 364 212 05 10